

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

สถาพร มาหะมะ

GRAD VRU

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2558

THE APPLICATION OF TAX MAP AND ASSETS LEGISLATION
IN THE AREA OF SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS,
KRONG PHINANG DISTRICT, YALA PROVINCE

SATHAPORN MAHAMA

GRAD VRU

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI

2015

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
ชื่อนักศึกษา สถาพร มาหะมะ
รหัสประจำตัว 53K53330503
ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

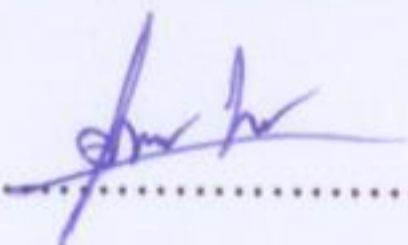

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.วัลลภ ลิปิพันธ์)

ประธาน

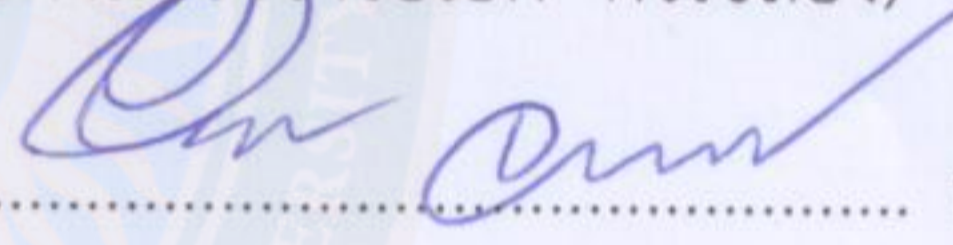

..... ประธาน

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอก ศรีเชลียง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุจิตรา โอสถอภิรักษ์)

กรรมการ

..... กรรมการ

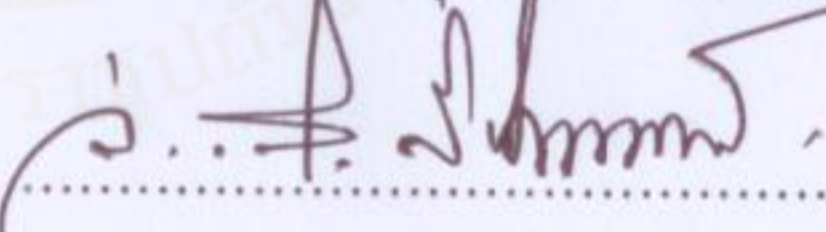
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม)

..... กรรมการ

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุจิตรา โอสถอภิรักษ์)

..... กรรมการและเลขานุการ

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ดร.วัลลภ ลิปิพันธ์)

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรฉนิรักษ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 16 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
ชื่อนักศึกษา	สถาพร มาหะมะ
รหัสประจำตัว	53K53330503
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	อาจารย์ ดร.วัลลภ ลิปิพันธ์
กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	อาจารย์ ดร.สุจิตรา ไอสถอภิกฤษ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา 3) เพื่อเสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินังจังหวัดยะลาประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ คณะผู้บริหารสมาชิกและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีเจาะจง สลัดที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1) การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านปัจจัยสนับสนุน ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมา คือ ด้านงบประมาณและสภาพภูมิศาสตร์ ($\bar{X} = 3.55$) และ ด้านที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านโครงสร้างและระบบงาน ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลาที่ได้จากการวิจัย คือ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำคณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิกสภา ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความสำคัญกับการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทำถนน ไฟฟ้า ประปา มากกว่าการจัดทำโครงการแผนที่ภาษีฯ คณะผู้บริหาร พนักงานและสมาชิกสภา ขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินโครงสร้างองค์กรและการจัดระบบงานด้านการจัดเก็บภาษีของ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เชื่อต่อการจัดทำแผนที่ภาษีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จะส่งผลกระทบต่อฐานเสียงทางการเมืองของฝ่ายการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) ข้อเสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินังจังหวัดยะลาที่ได้จากการวิจัย คือ โครงสร้างการ

บริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เอื้อต่อการจัดทำแผนที่ภาษี ดังนั้น องค์การฯ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานบางส่วนให้มีสภาพคล่องมากขึ้น จำเป็นต้องมีการศึกษา กฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติจากกระทรวงมหาดไทยจะเป็นแนวทางและส่งเสริมให้ องค์การบริหาร ส่วนตำบล จัดทำแผนที่ภาษีฯ เพื่อให้เก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น

Independent Study Title	The Application of Tax Map and Assets Legislation in the Area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang District, Yala Province
Student	Sathaporn Mahama
Student ID	53K53330503
Degree	Master of Public Administration
Field of Study	Public Administration
Independent Study Advisor	Dr.Wallop Lipipan
Independent Study Co-Advisor	Dr.Suchitra Osothapirak

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the application of tax map and assets legislation in the area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang district, Yala province 2) to study the problems and obstacles of the application of tax map and assets legislation in the area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang District, Yala Province and 3) to propose the guidelines for the application of tax map and assets legislation in the area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang District, Yala Province. The samples were 40 respondents from the executives, members of SAO and personnel of SAO in the area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang district, Yala province. The tool for data collection was a questionnaire and Statistics used to analyze data were percentage, mean and standard deviation.

The research findings were as follows:

1) The application of tax map and assets legislation in the area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang district, Yala province in overall was at a moderate level ($\bar{X}=3.48$) and when considered in each aspect found that the highest mean was the support factor ($\bar{X}=3.65$), followed by the budget and geography ($\bar{X}=3.55$) and the least was the structure and task system ($\bar{X}=3.25$), respectively.

2) The problems and obstacles of the application of tax map and assets legislation in the area of Subdistrict Administrative Organizations, Krong Phinang district, Yala province found from this research were the shortage of budget while the executives, members of SAO and personnel of SAO set precedence to develop the infrastructure such as road, electricity and water supply and they lacked knowledge and understanding on the formulation of tax map and assets legislation. The organization structure and task system did not connect to tax collection, and tax

map and expected that it had negative impacts on the political base of local politicians in SAO.

3) The proposed guidelines for the application of tax map and assets legislation in the area of Sub-district Administrative Organizations, Krong Phinang district, Yala province was that they should improve partial task system to be more flexible, and they should study the law and standard procedure under the ministry of interior in order to enhance the opportunities of tax map and tax collection.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากอาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.วัลลภ ลิปิพันธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำปรึกษาและให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยกราบขอบคุณพระองค์คุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.สุจิตรา โอสถอภิรักษ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการพิจารณาตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย และได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามในการวิจัย และขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมเรียนทุกท่านที่ให้การสนับสนุนในหลายสิ่งหลายอย่าง ทำยที่สุด ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจเสมอมา ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจในงานวิจัยฉบับนี้

สถาพร มาหะมะ

GRAD VRU

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 กรอบแนวคิด.....	5
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่น.....	8
2.2 แนวความคิดในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้กับการ จัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	16
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนตำบล.....	24
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการนโยบายนโยบายไปปฏิบัติ.....	33
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3.4 การหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	49
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	64
5.2 อภิปรายผล.....	67
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
ประวัติผู้วิจัย.....	80

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545.....	3
1.2 แสดงการเปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 - 2546 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยกระทิง.....	4
4.1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน.....	53
4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านปัจจัยสนับสนุน.....	54
4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านงบประมาณ สถาปัตยกรรมศาสตร์.....	55
4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านงบประมาณและ สถาปัตยกรรมศาสตร์.....	56
4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทุกด้าน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา.....	57
4.7 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ.....	58
4.8 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามอายุ.....	59
4.9 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	61

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2.1	แสดงจิ้งหะกั้วของการพัฒนารายได้.....	9
2.2	ขั้นตอนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน.....	20

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบลในปี พ.ศ. 2537 แล้ว ประเทศไทยมีหน่วยบริหารราชการท้องถิ่นรูปแบบใหม่ ซึ่งมีขนาดเล็กที่สุดครอบคลุมพื้นที่ชุมชนชนบททั่วประเทศไทยเรียกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล โดยปัจจุบันทั่วประเทศไทยมีจำนวน 6,739 แห่ง จึงอาจกล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม มีงบประมาณเป็นของตนเอง อีกทั้งยังสามารถออกข้อบัญญัติตำบล เพื่อใช้บังคับภายในเขตรับผิดชอบ เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรืออำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้วางแนวทางสำหรับการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปแบบการกระจายอำนาจ ด้านอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการและด้านงบประมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการประชาชน โดยเฉพาะในระดับรากหญ้า และชุมชน ซึ่งถือว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดชุมชนและเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในระดับฐานราก ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้แก่ท้องถิ่น โดยรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 ว่าด้วย “แนวนโยบายแห่งรัฐ” ที่กำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกมิติ และรัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ตามหลักการแห่งการปกครองตนเองและตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น การกำกับดูแลต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายจึงย่อมจะมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง อีกทั้งสามารถจะมีอำนาจหน้าที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งจากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญในหมวดนี้จึงเป็นที่มาแห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 การบริหารงานการพัฒนาในรูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” ที่รับถ่ายโอนภารกิจต่างๆ มา จึงเป็นการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถึงมือประชาชนในตำบล หมู่บ้าน และชนบทที่ห่างไกล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล มีอิสระในการบริหารงาน และเมื่อพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีภารกิจบทบาท อำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ

เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามที่กล่าวมาเพิ่มขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องปรับปรุงเร่งพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการต่างๆ อาทิ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา การกำหนดวิสัยทัศน์ การวางผังตำบล การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี แผนอัตรากำลัง 3 ปี และการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีบทบาทในทางการเมืองการปกครองและการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับขีดสมรรถนะด้านการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังมีขีดความสามารถทางการคลังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะปัญหามาจากหลายสาเหตุ เช่น มีข้อจำกัดในเรื่องแหล่งรายได้ของท้องถิ่น หรือแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งจะมีรายได้จำนวนมาก แต่ก็มีขีดความสามารถจำกัดในการบริหารจัดการทางการคลังด้วย ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างแท้จริง และพอเพียง นอกจากนี้ยังปรากฏว่าบรรดากฎระเบียบ กฎหมายด้านการเงิน การคลังและบัญชี ที่ออกโดยรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยจำนวนมากยังไม่เกื้อกูล หรือเปิดโอกาสให้องค์การบริหารส่วนตำบลใช้ดุลพินิจหรือตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้โดยอิสระ หากแต่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของรัฐบาลในส่วนกลางอย่างเคร่งครัดเป็นต้น จากที่กล่าวมาข้างต้นล้วนมีส่วนทำให้ศักยภาพทางการคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่พัฒนาเท่าที่ควร การพัฒนาขีดความสามารถทางการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ยังเป็นเรื่องเลื่อนลอยไร้เป้าหมาย และมักจะเน้นในเรื่องการเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นเพียงด้านเดียวเท่านั้น (จรัส สุวรรณมาลา, 2542)

การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีให้ท้องถิ่นให้มากขึ้นนั้น ย่อมจะเป็นภาพสะท้อนของศักยภาพทางการคลังที่มั่นคง องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายระเบียบ และหนังสือสั่งการ กระทรวงมหาดไทยให้อำนาจในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของตนเองและรัฐเก็บแล้วแบ่งให้และจากเงินอุดหนุน

แต่จากการศึกษาพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหา คือความสามารถในการจัดหารายได้ออยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ (เรืองโรจน์ จอมสีบ, 2546)

จัดเก็บภาษีเอง 12%

รัฐเก็บแบ่งให้ 44%

เงินอุดหนุน 44%

ซึ่งสอดคล้องกับรายงานเบื้องต้นของผลการศึกษาเรื่อง บูรณาการการปกครองท้องถิ่นของพรรคไทยรักไทย (2545) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

รายได้	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ รายได้รวม
รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง	21,084	12
รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วแบ่งให้	77,492	44
รายได้ลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปของรัฐบาล	77,273	44
รวม	175,850	100

ที่มา: รายงานเบื้องต้นผลการศึกษารื่อง บูรณาการการปกครองท้องถิ่น พรรคไทยรักไทย (2547)

จะเห็นได้ว่ารายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเองมีเพียงร้อยละ 12 ซึ่งถือว่าจัดเก็บรายได้น้อย เกิดจากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม จากการมีฐานภาษีแคบ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล มีรายได้น้อย และ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ไม่ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเต็มที่ ขาดการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการจัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอ (อุบล ยะไวทย์, 2547)

เมื่อพิจารณาในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด จึงรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในระดับตำบลซึ่งนับวันจะมีความหลากหลาย และมีความต้องการเพิ่มขึ้น ในการพัฒนาและจัดบริการสาธารณะต่างๆ ตลอดจนภารกิจถ่ายโอนจากส่วนกลาง ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนเพิ่มขึ้นการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่พึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียว จึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพทางด้านการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น หลังจากที่้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้มอบงานการจัดเก็บภาษีในระดับตำบลให้้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการต่อ มี้องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนมาก ไม่ได้มีการปรับปรุงข้อมูลการจัดเก็บภาษีให้เป็นปัจจุบัน และยังคงใช้ข้อมูลเดิม เช่น ข้อมูลชื่อผู้ประกอบการสมสิทธิ์จำนวนแปลงในการเสียภาษี อัตราในการเสียภาษี ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บภาษีได้น้อยไม่ทั่วถึงและเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบล พัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่างๆ โดยการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งเป็นระบบการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินในเขตพื้นที่มาใช้ประกอบการ

จัดเก็บภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการค้าต่างๆ ซึ่งปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแล้ว สามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเป็นที่น่าพอใจ รวมทั้งได้นำข้อมูลที่มีอยู่ไปใช้ประกอบการบริหารโครงการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและภารกิจด้านอื่นๆอย่างได้ผลดีด้วย

ตารางที่ 1.2 แสดงการเปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยกระหิง

ลำดับ	ประเภทภาษี	จำนวนเงินรายได้ปี พ.ศ. 2552 - 2554			เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2552 คิดเป็น %	
		พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	เพิ่มขึ้นปี 53	เพิ่มขึ้นปี 54
1.	ภาษีบำรุงท้องที่	49,084.57	47,128.17	53,939.11	-3.9%	11.45%

ที่มา: รายงานการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยกระหิง (2554)

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้ในการจัดเก็บภาษีต่างๆ ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็มีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนมาก รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จำนวน 4 แห่ง ที่ไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน สาเหตุอาจเกิดจากด้านงบประมาณ ที่ต้องใช้จำนวนมาก บุคลากรที่ขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง หรือผลกระทบด้านความมั่นคงของการเมืองท้องถิ่น อะไรเป็นปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกรงปินัง ข้อสันนิษฐานข้างต้นเป็นจริงหรือไม่ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 แห่ง ไม่สามารถคาดการณ์การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินสำเร็จ ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 4 แห่ง ประกอบไปด้วย 1) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกระหิง 2) องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง 3) องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลปูโรง

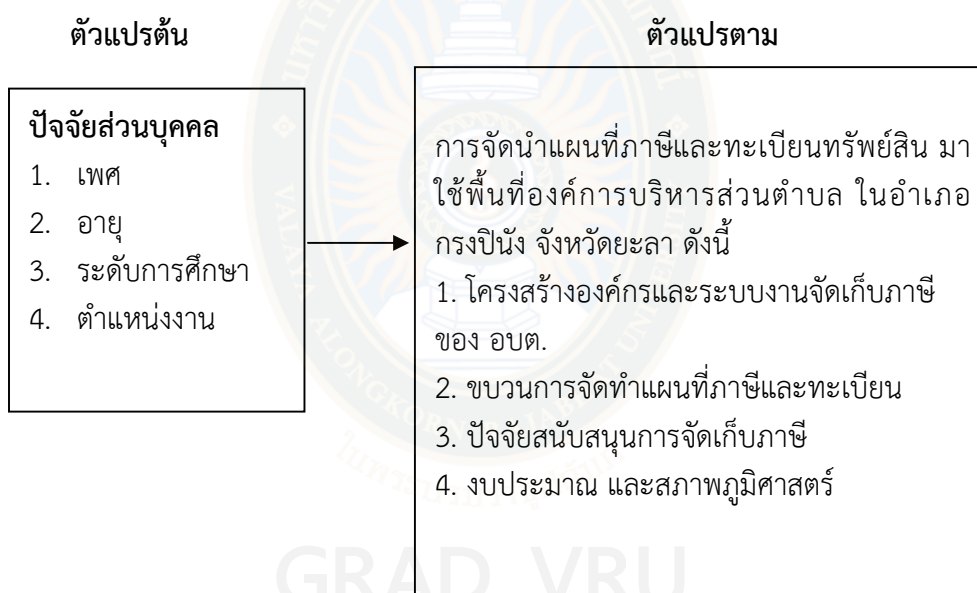
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหาอุปสรรค และการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

1.3 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานการศึกษา

ในการศึกษาการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง จังหวัดยะลา มีสมมติฐาน ดังนี้

1) เพศที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง แตกต่างกัน

2) อายุที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง แตกต่างกัน

3) ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง แตกต่างกัน

4) ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จำนวน 4 แห่ง คือ

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกระทิง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลบุโอง

ขอบเขตด้านเนื้อหาศึกษากระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ในเรื่องต่อไปนี้

- 1) โครงสร้างองค์กร และระบบงานการจัดเก็บภาษีของ อบต.
- 2) ขบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
- 3) ปัจจัยสนับสนุนการจัดเก็บภาษี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล

บริหารส่วนตำบล

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในราชกิจจานุเบกษานั้นให้ระบุชื่อและขอบเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน หมายถึง ระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่ ที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ป้าย และการประกอบกิจการค้าตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ซึ่งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาษี หมายถึง ภาษีที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ และอากรฆ่าสัตว์

ปีงบประมาณ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ 1 ตุลาคมของทุกปี จนถึงวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไป โดยใช้ปี พ.ศ. ถัดไปเป็นชื่อปี พ.ศ. ของงบประมาณนั้น

บุคลากร หมายถึง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกการนำระบบการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

1.7.2 เป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกรงปินัง

1.7.3 เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ หรือปรับปรุงศึกษาเพิ่มเติม แก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ผู้ศึกษาได้อาศัยทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่น

2.2 แนวความคิดในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

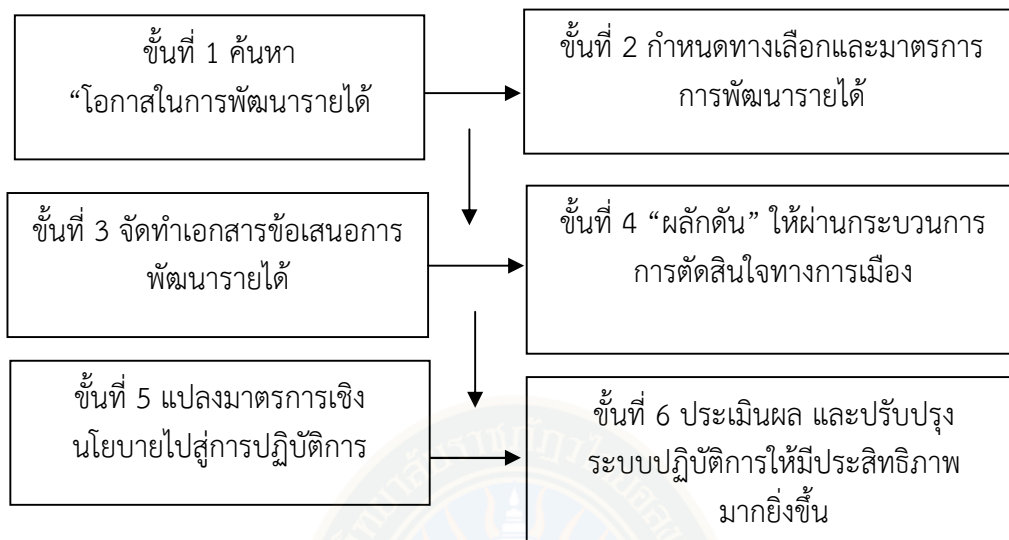
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการนโยบายนโยบายไปปฏิบัติ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อประชาชนในท้องถิ่นต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะหลายประเภทและต้องการให้มีคุณภาพดี ๆ ประชาชนก็ควรยินดีจ่ายภาษี ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ฯลฯ ให้ท้องถิ่นของตนเองมากขึ้นตามสัดส่วนที่เหมาะสม รัฐบาลก็ไม่ควรไปจำกัดเจตนารมณ์ของท้องถิ่น เช่นเดียวกัน และได้เสนอขั้นตอนการดำเนินงานหลักๆ ในการพัฒนารายได้ของท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ค้นหา “โอกาส” ในการพัฒนารายได้
2. กำหนดทางเลือกและมาตรการพัฒนารายได้
3. จัดทำเอกสารข้อเสนอการพัฒนารายได้
4. “ผลักดัน” ให้ผ่านกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง
5. แปลงมาตรการเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติการ
6. ประเมินผล และปรับปรุงระบบปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.1 แสดงจิ้งหะก้าวของการพัฒนารายได้

การค้นหาโอกาสในการพัฒนารายได้โดยการค้นหาแหล่งรายได้ ที่น่าจะมีโอกาสในการพัฒนาและการวิเคราะห์ช่องว่างของรายได้ โดยแหล่งรายได้เสริม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตชนบท (อบต.) ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการขาดฐานการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร เขตป่าสงวน ประชาชนในท้องถิ่นมีฐานะยากจนมีที่ดินไว้สำหรับอยู่อาศัยและประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเอง (อาจไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมาย) และไม่มีรายได้เป็นตัวเงินพอที่จะเสียภาษี ในกรณีเช่นนี้ อบต. ควรค้นหาโอกาสในการระดมทรัพยากรได้อย่างน้อย 3 แบบ ดังนี้ คือ

1) การใช้วิธีการดั้งเดิม คือ การลงขัน-ลงแขก การลงขัน - ลงแขก แทนที่จะเริ่มต้นด้วยการค้นหาแหล่งรายได้ที่จะพัฒนา วิธีการจัดการแบบลงขัน - ลงแขก จะต้องเริ่มต้นด้วยการค้นหากิจกรรมที่จะต้องทำก่อน แล้วจึงค้นหาวิธีการจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากร สำหรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ เช่น สมมุติว่า อบต. ต้องการปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำขนาดเล็กในชุมชน ในลำดับต่อไปก็ต้องระดมความเห็นจากประชาชนในชุมชนว่า ผู้ที่ได้ประโยชน์จากโครงการนี้จะช่วยเหลือ “ลงขัน-ลงแขก” อะไรกันบ้าง ใครจะช่วยแรงงาน สิ่งของ ทรัพย์สิน ฯลฯ ก็จัดบันทึกกันไว้ เสร็จแล้วจึงวางแผนดำเนินการและลงมือทำงานกันจริงๆ ในขั้นต่อไปดังนี้ เป็นต้น

2) การพัฒนารายได้ใหม่จากกิจกรรมหรือบริการของท้องถิ่น การสร้างแหล่งรายได้จากกิจกรรมหรือบริการของท้องถิ่น ท้องถิ่นสามารถจัดบริการหรือดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมรายได้ ส่งเสริมการจ้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่น พร้อมกับการสร้างรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เช่นเดียวกัน เช่น ตำบลหนึ่งมีทุเรียนคุณภาพดี แต่ไม่มีตลาดระบาย อบต. อาจเข้าไป

จัดการด้านการตลาด หาผู้ประกอบการจากภายนอกมาจัดการทำตลาด หรือเป็นผู้ประกอบการด้านตลาดเสียเอง ในกรณีนี้ อบต. ก็จะมีรายได้จากการจัดการจำนวนหนึ่ง ในขณะที่ได้ส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นไปพร้อมๆ กัน ดังนี้ เป็นต้น

นอกจากด้านการตลาดแล้ว อบต. อาจเลือกดำเนินกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นเชิง “ธุรกิจชุมชน” ในรูปแบบอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้ของท้องถิ่น พร้อมๆ กับการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นไปพร้อมๆ กัน เช่น

2.1) ธุรกิจป้อนน้ำมันชุมชน
 2.2) กลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชน
 2.3) กลุ่มหัตถกรรม/อุตสาหกรรมชุมชน เช่น กลุ่มโรงสีข้าว กลุ่มแปรรูปอาหาร (ทุเรียนกวน ฯลฯ) กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ ฯลฯ เป็นต้น

2.4) กองทุนชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า

2.5) ตลาดกลางชุมชน

3) การประหยัดหรือลดรายจ่าย

การประหยัดหรือลดรายจ่าย เป็นวิธีหนึ่งของการเพิ่มรายได้ ถ้าท้องถิ่นไม่จ่ายเงินประหยัดรายจ่ายในเรื่องใดๆ ลงได้ ก็เท่ากับ ได้ช่วยให้มีรายได้เหลือจ่ายมากขึ้น และสามารถนำไปจ่ายในเรื่องที่จำเป็นกว่าต่อไปได้ (อุบล ยะไวทย์, 2547)

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่นไว้ดังนี้

1) รายได้ท้องถิ่น จากการที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง ส่งผลให้การกระจายรายได้ให้ท้องถิ่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน คือรัฐบาลกลางจะเป็นผู้กำหนดและแบ่งว่ารายได้ประเภทใดบ้างที่ให้เป็นของท้องถิ่น และรายได้ประเภทใดบ้าง ที่ยังคงเป็นของรัฐบาลกลาง โดยกำหนดในรูปแบบของกฎหมาย ทั้งที่เป็นพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง รวมถึงระเบียบและข้อบังคับต่างๆ การกำหนดรายได้ให้ท้องถิ่น จะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิ เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ฐานะทางการคลังของรัฐบาล ความพร้อมของท้องถิ่น การเรียกร้องของท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยทางการเมือง

2) โครงสร้างรายได้ของท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างหรือที่มาของรายได้คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ

2.1) ภาษีอากร ประกอบด้วย ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บ (Local Levied Tax) ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และอากรฆ่าสัตว์

2.2) ภาษีและค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลจัดเก็บเพิ่มเติม (Surcharge Tax) บนฐานภาษีของรัฐบาลกลางแล้วนำมาจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษีการพนัน

2.3) ภาษีที่รัฐจัดเก็บแล้วมอบให้เป็นรายได้ท้องถิ่นทั้งจำนวน (Revenue Transfer) ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

2.4) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าปรับ

2.5) รายได้จากทรัพย์สิน

2.6) รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์

2.7) รายได้เบ็ดเตล็ด เช่น เงินอุทิศ เป็นต้น

2.8) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

2.9) เงินกู้

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล นอกเหนือจากรายได้ที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีรายได้ประเภทอื่นอีก ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดิน เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

- รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ อากรังนกอีแร่น ค่าธรรมเนียมน้ำบาดาล ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมป่าไม้ เงินอากรประทานบัตร ใบอนุญาต และอาชญาบัตร การประมง ค่าภาคหลวงป่าไม้ ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม

- เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

3) รายได้จากภาษีอากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อพิจารณาถึง ลักษณะวิธีการจัดเก็บและลักษณะแห่งการได้มา แล้วอาจแยกภาษีอากรในหัวข้อนี้ได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1) ลักษณะที่ 1 ภาษีอากรที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง และเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งจำนวน ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายและอากรฆ่าสัตว์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ภาษีบำรุงท้องที่ เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากบุคคล หรือคณะบุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือครอบครองอยู่ในที่ดิน ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน ภาษีบำรุงท้องที่ที่เรียกเก็บจากที่ดิน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

- ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ กับที่ดิน ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น โดยสามารถเรียกเก็บได้ในอัตราร้อยละ 12.5 บาท ของค่ารายปี (ค่ารายปีหมายความว่า จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เข้าได้ในปีหนึ่งๆ) ภาษี

โรงเรือนและที่ดิน ที่เรียกเก็บจากโรงเรือนและที่ดิน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

- ภาษีป้าย เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่น เพื่อหารายได้ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษรภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียนแกะสลักจารึก หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น ภาษีป้ายที่เรียกเก็บในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

- อากรฆ่าสัตว์ เป็นส่วนที่เรียกเก็บจาก การนำสัตว์เข้ามาฆ่าในโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อากรฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นเนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

2) ลักษณะที่ 2 ภาษีที่ส่วนกลางจัดเก็บเพิ่ม จากอัตราที่รัฐจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสุรา และภาษีสรรพสามิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ภาษีธุรกิจเฉพาะ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 76 ระบุไว้ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบ ของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภท คือ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามประมวลรัษฎากรซึ่งสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ซึ่งร้านสุราตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้การเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันซึ่งสถานที่เล่นการพนันอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล”

- ภาษีมูลค่าเพิ่ม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 80 ระบุไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อเรียกเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่มโดยกำหนดให้เป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มขึ้น จากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรดังต่อไปนี้

1) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละศูนย์ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเก็บในอัตราร้อยละศูนย์

2) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากร เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราอื่นให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก็บหนึ่งในเก้า ของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร

- ภาษีสุราและภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่ส่วนกลางเรียกเก็บแล้วจัดสรรส่งมอบเงินรายได้จำนวนภาษีดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลอีกต่อหนึ่ง

3) ลักษณะที่ 3 ภาษีที่ส่วนกลางจัดเก็บมอบให้ท้องถิ่นทั้งจำนวนมีอยู่เพียงประเภทเดียว คือ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ กฎหมายกำหนดไว้ว่า ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมรถยนต์ได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้นร้อยละ 10 ถ้าจังหวัดใดมีองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเท่าๆ กัน

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลหารายได้จากทรัพย์สินของตนเอง โดยให้ถือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งจำนวนการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีรายได้จากทรัพย์สินมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความสามารถบริหารจัดการทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง

เมื่อพิจารณาประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากทรัพย์สินโดยวิธีดังต่อไปนี้

1.1) ค่าเช่าที่ดิน

1.2) ค่าเช่าอาคารสถานที่ เช่น ตึกแถว อาคารพาณิชย์

1.3) พันธบัตรหรือเงินกู้ หรือเงินฝาก เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ดอกเบี้ย

เงินกู้ ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น

2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลหารายได้จากสาธารณูปโภค และเมื่อพิจารณาประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2541 พบว่ารายได้จากสาธารณูปโภค ได้แก่ รายได้จากกิจการน้ำประปาและน้ำบาดาล

3) รายได้เกี่ยวกับกิจการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลหารายได้เกี่ยวกับกิจการพาณิชย์ และเมื่อพิจารณาประกอบกับระเบียบ

กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2541 พบว่ารายได้เกี่ยวกับกิจการพาณิชย์มีแหล่งรายได้ ดังต่อไปนี้

- 3.1) กิจการตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 3.2) กิจการเก็บขนและกำจัดขยะ
- 3.3) กิจการการท่องเที่ยว

4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดบรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และค่าปรับ เนื่องในกิจการซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่อนุมัติให้ดำเนินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องรายได้ที่เกิดจากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น สำหรับรูปแบบการจัดเก็บรายได้ประเภทนี้อาจแบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

4.1) แบบที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง รายได้ที่จัดเก็บจะเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด เมื่อพิจารณาประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2541 พบว่ามีที่มาของรายได้นี้ดังต่อไปนี้

- 4.1.1) ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ และโรงฆ่าสัตว์
- 4.1.2) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการควบคุมการฆ่าสัตว์ และจำหน่ายเนื้อสัตว์
- 4.1.3) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น
- 4.1.4) ค่าธรรมเนียมและค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร
- 4.1.5) ค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับสาธารณสุข

4.2) แบบที่ 2 ส่วนกลางเป็นผู้จัดเก็บแล้วส่งมอบให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งจำนวนหลังหักค่าใช้จ่าย หรือส่วนแบ่งในการจัดเก็บแล้วพบว่า มีที่มาของรายได้ ดังต่อไปนี้

- 4.2.1) ค่าปรับจราจร
- 4.2.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนัน
- 4.2.3) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจำหน่ายสุรา

5) รายได้จากเงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้องค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากเงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลและเมื่อพิจารณาประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 พบว่าเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หากมี

เงื่อนไขหรือภาระติดพัน จะรับพัสดุหรือสิทธินั้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6) รายได้อื่น ตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐจัดสรรให้

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้จากเงินที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้บางส่วนภายในเขตพื้นที่จังหวัดเดียวกันกับพื้นที่ที่จัดเก็บภาษี ได้ดังต่อไปนี้

6.1) ค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่

6.2) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

7) เงินอุดหนุน จากหน่วยงานรัฐบาล

เป็นเงินช่วยเหลือที่ส่วนกลางจัดสรรแบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ทั้งนี้ส่วนกลางอาจจะกำหนดเงื่อนไขหรือไม่กำหนดเงื่อนไขในการใช้จ่ายงบประมาณนี้แล้วแต่กรณี และเงินอุดหนุนนี้เป็นการให้เปล่าโดยไม่กู้ยืมหรือสงเคราะห์ เมื่อพิจารณาประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2541 สามารถจำแนกประเภทเงินอุดหนุนได้ 2 ประเภทดังนี้

7.1) เงินอุดหนุนทั่วไป คือ เงินอุดหนุนที่ส่วนกลางจัดสรรให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีเงื่อนไขระบุให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องใช้เงินอุดหนุนนี้ เพื่อจัดทำบริการอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะเจาะจง

7.2) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ คือ เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรแบ่งปันให้องค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีเงื่อนไขระบุให้องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำบริการสาธารณะหรือดำเนินอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าหมวดเงินรายได้เงินอุดหนุนนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับการจัดสรรมากหรือน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับพิจารณาจากส่วนกลาง ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ อาทิ จำนวนประชากร จำนวนพื้นที่ เงินรายได้จากภาษีอากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้จากภาษีอากรน้อย จะได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปมากเป็นพิเศษ ซึ่งเมื่อรวมกับภาษีเงินได้จากภาษีอากร และเงินอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับเข้าด้วยกันแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งจะมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 4,000,000.- บาท

8) รายได้อื่นๆ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าวเป็นผู้จัดเก็บเงินที่จัดเก็บได้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ดังต่อไปนี้

- 1) ค่าธรรมเนียมค่ากฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 2) เงินอากร ประทานบัตร ใบอนุญาต และอาชญาบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง
- 3) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียม ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 4) ค่าธรรมเนียมในการจดสิทธิและนิติกรรมที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- 5) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

2.2 แนวความคิดในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.1 แนวคิดเรื่อง การพัฒนารายได้

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (2541) ได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาลมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือหน้าที่ในการกระจายรายได้และความมั่นคงของสังคม นั่นคือจะต้องพิจารณาว่าประชาชนทุกคนหรือทุกกลุ่มควรจะได้มีโอกาสบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ มากน้อยแค่ไหนโดยผ่านวิธีการจำหน่ายจ่ายแจกอย่างไร โดยมีหลายมาตรการในการพิจารณา เป็นต้นว่ามาตรการทางการคลังที่อาจจะนำมาใช้ในการกระจายรายได้ ในการจัดสรรระบบการกระจายรายได้ของสังคมใหม่นั้นรัฐบาลสามารถใช้มาตรการด้านการคลัง โดยทางการกำหนดนโยบายหรือมาตรการในด้านการหารายได้ของรัฐบาล ซึ่งอาจพิจารณาโดยย่อต่อไปนี้

มาตรการทางด้านรายได้รัฐบาลสามารถที่จะเลือกใช้มาตรการเกี่ยวกับการหารายได้ เพื่อที่จะลดฐานะความแตกต่างของประชาชน ให้น้อยลงในการหารายได้ หรือเก็บภาษีเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในกิจการต่างๆ ของรัฐบาลนั้น รัฐบาลจะพยายามจัดเก็บตามความสามารถของผู้เสียภาษี กล่าวคือ คนที่มีฐานะหรือรายได้สูง จะเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่า คนที่มีฐานะหรือคนที่มีรายได้ต่ำกว่า ซึ่งรัฐบาลจะจัดเก็บภาษีในรูปแบบต่างๆ กัน ดังจะพิจารณาได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

1) รัฐบาลอาจจะทำการจัดเก็บภาษีแบบก้าวหน้า (Progressive Tax) แล้วนำเงินภาษีดังกล่าวมาจัดสรร “สินค้าสาธารณะ” ลักษณะการดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นวิธีการกระจายรายได้ อย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพราะว่าการบริการหรือสินค้าสาธารณะนั้น เมื่อผลิตขึ้นมาแล้วทุกคนจะได้ใช้กันอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนค่าใช้จ่ายในการผลิตการบริการนั้น

2) รัฐบาลจะจัดเก็บภาษีตามฐานะของผู้เสียภาษี รัฐบาลอาจจะนำการจัดเก็บภาษีแบบทั่วไป (General Tax) แล้วนำเงินภาษีดังกล่าวมาจัดสรรการบริการที่มีประโยชน์ส่วนใหญ่แก่ผู้มีรายได้น้อยเพื่อช่วยให้ความแตกต่างในการกระจายรายได้ ของสังคมมีน้อยลง

พนม ทินกร ณ อยุธยา (2534) กล่าวว่า การกระจายอำนาจยุคโลกาภิวัตน์นั้น มีนักวิเคราะห์การเงินการคลังภาครัฐหลายคน ยึดถือแนวคิดที่ว่า รัฐบาลระดับใด (รัฐบาลระดับชาติ

รัฐบาลระดับท้องถิ่น) เก็บภาษีอากรได้เท่าใดก็ให้ถือเป็นรายได้ของรัฐบาลระดับนั้น เช่น ระดับชาติ เก็บภาษีศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ฯลฯ ก็ถือเป็นรายได้ของรัฐบาลระดับชาติ และไม่ใช่ของรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลระดับชาติสามารถนำไปใช้จ่ายในกิจกรรมของรัฐบาลเท่านั้น ส่วนรัฐบาลท้องถิ่นจะจัดทำกิจกรรมอะไรก็ตามที่ต้องการเงินมาใช้เอง (คือต้องเก็บภาษีมาใช้จ่ายเอง) จะหวังพึ่งภาษีที่รัฐบาลกลางก็ย่อมไม่ถูกต้อง

เรื่องนี้รับว่าเป็นความเข้าใจผิดในการบริหารงานคลังภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์ รัฐบาลทุกระดับจะต้องบริหารระบบเศรษฐกิจและจัดการทางการคลังร่วมกัน เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศและชุมชนย่อยสามารถปรับตัวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกได้ การใช้วิธีแบ่งเขาแบ่งเรา ต่างคนต่างทำดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อนนั้น ย่อมไม่สามารถก้าวทันโลก

แนวความคิดที่ถูกต้องนั้น ควรแยกเรื่องการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครองออกจากเรื่องการบริหารการจัดเก็บภาษีให้ชัดเจน เพราะสองเรื่องนี้ไม่จำเป็นต้องไปด้วยกันได้ในทุกกรณี ในการวางระบบการบริหารการจัดเก็บภาษี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งการแบ่งหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลท้องถิ่น นั้นจะต้องคำนึงความสะดวก ความเป็นธรรม ความประหยัด และมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี นอกจากนี้ภาษีบางประเภทยังอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค เช่น ส่งเสริมการลงทุน ส่งเสริมการส่งออก รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ในขณะที่ภาษีประเภทเดียวกันนี้ เป็นเครื่องมือหารายได้เข้ารัฐไปพร้อมๆ กัน ดังนั้น ภาษีบางชนิดจึงต้องใช้รัฐบาลระดับชาติเป็นผู้จัดเก็บ รัฐบาลระดับท้องถิ่นเก็บไม่ได้ เพราะจะเกิดความยุ่งยากและมีปัญหาหลายอย่างตามมา ในทำนองเดียวกันอาจมีภาษี บางประเภทที่หน่วยการปกครองท้องถิ่น สามารถจัดเก็บได้ผลดีกว่า ประหยัดกว่า และถูกต้องมากกว่าให้รัฐบาลกลางจัดเก็บ

แต่เงินที่ได้จากการจัดเก็บภาษีอากรทั่วไป (General Tax) ไม่ว่าจะรัฐบาลระดับไหนเป็นผู้จัดเก็บควรถือเป็นรายได้ของรัฐทั้งสิ้น เงินเหล่านี้มาจากแหล่งเดียวกัน คือ จากประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งเป็นผู้รับภาระภาษี (ยกเว้นภาษีบางประเภทที่สามารถผลักภาระไปยังผู้บริโภคในต่างประเทศ) ส่วนประเด็นที่ว่ารัฐบาลระดับไหน ควรจะมีสิทธิที่จะใช้เงินเหล่านี้มากน้อยเท่าใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับภารกิจของรัฐบาลแต่ละระดับ ที่ไหนมีภารกิจมากก็ต้องใช้เงินมากตามสัดส่วนที่จำเป็น

อย่างไรก็ตาม โดยประเพณีปฏิบัติในนานาประเทศนั้น รัฐบาลมักจะอนุญาตให้ท้องถิ่นจัดเก็บภาษีทั่วไปบางประเภท และสามารถนำไปใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นได้โดยตรง ซึ่งทำให้ท้องถิ่นสามารถวางแผนการเงินการคลังของท้องถิ่นได้ทั้งระบบ (ทั้งด้านรายได้และรายจ่าย) นอกจากนี้ รัฐบาลท้องถิ่นบางประเทศอาจเก็บภาษีบางประเภทเป็นการพิเศษ (Special Tax) เช่น เก็บภาษีบางประเภทในอัตราสูงกว่าท้องถิ่นอื่นๆ หรือเก็บภาษีชนิดใหม่ในบางช่วงเวลาหรือ

อาจจะเก็บเป็นการถาวรก็ได้ รายได้จาก “ภาษีท้องถิ่น” เหล่านี้ย่อมถือเป็นรายได้เฉพาะของท้องถิ่นนั้นๆ และถือว่าเป็นความเสียสละของผู้คนในชุมชนนั้นๆ ที่ต้องการให้ท้องถิ่นพัฒนาหรือจัดบริการบางประเภทดีหรือมีคุณภาพสูงกว่าท้องถิ่นอื่นๆ จะเอาไปรวมเข้าเป็นรายได้ของรัฐส่วนร่วมไม่ได้

2.2.2 แนวความคิดในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กองราชการส่วนตำบลและส่วนพัฒนารายได้ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2545) ได้สรุปแนวคิด หลักการและความเป็นมาดังนี้

ในอดีตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารการจัดเก็บภาษีรั่วไหลมาก บุคคลใดไปยื่นแบบ แสดงรายการเสียภาษีก็เสียไปตลอด บุคคลใดที่เลี้ยงไม่ยื่นแบบเสียภาษีก็ไม่เคยถูกเร่งรัดแต่อย่างใด หากปีใดมีความต้องการใช้จ่ายเงินรายได้มาเพื่อการพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ก็ขอเพิ่มจากผู้ที่มาเสียภาษีประจำ ซึ่งไม่เป็นธรรมสำหรับผู้ที่มาเสียภาษีนานัก จึงเกิดแนวความคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องพัฒนาการบริหารการจัดเก็บรายได้เสียใหม่จากการจัดเก็บรายได้ในอดีตที่ขึ้นอยู่กับผู้ยื่นรายการทรัพย์สิน เพื่อเสียภาษีมาเป็นการจัดเก็บรายได้ที่ฐานข้อมูลทรัพย์สินของบุคคลต่างๆ ที่เป็นระบบ

แผนแม่บทกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525- 2529 ได้กำหนดแนวทางนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพทางด้านกรคลัง กรมการปกครองในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบ ได้ขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากธนาคารโลก จำนวน 31 ล้านบาท ดำเนินการทดลองในเทศบาลเป้าหมาย จำนวน 10 แห่ง ในระหว่างปี พ.ศ. 2526 - 2527 โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง สำนักงานกลางประเมินราคาทรัพย์สิน กรมที่ดิน ผลดำเนินการประสบความสำเร็จ กระทรวงมหาดไทยจึงสั่งการไปขยายผลไปยังเทศบาลทั่วประเทศและเมืองพัทยาจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจนแล้วเสร็จทุกแห่ง และนำไปใช้ประโยชน์เป็นฐานข้อมูลและเครื่องมือในการจัดเก็บรายได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529

นอกจากนี้มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2536 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบทุกแห่ง จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ทั้งระบบเอกสารและระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อแก้ไขปัญหาทุจริต การเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นรากฐานข้อมูล และเป็นเครื่องมือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการจัดเก็บรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม ถูกต้อง และครบถ้วน

ความสำคัญของแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ส่วนพัฒนารายได้ กรมการปกครอง (2545) ได้กำหนดแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน หมายถึง ระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่ ที่ดิน

โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ป้าย และการประกอบกิจการค้าตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข ซึ่งอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่รวบรวมข้อมูลทรัพย์สินของประชาชนทั้งของบุคคลและนิติบุคคลในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ แปลงที่ดินโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ป้าย และการประกอบกิจการค้า เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้ายและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามกฎหมายสาธารณสุข อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดผลสนองตอบความต้องการของประชาชน

การจัดเก็บข้อมูลทรัพย์สินของบุคคลในระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จัดเก็บข้อมูลไว้ในเอกสาร 2 รูปแบบ

1) รูปแบบของแผนที่ ซึ่งแสดงลักษณะ รูปร่าง ที่ตั้ง ขนาดของแปลงที่ดิน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ทั้งหมดที่มีอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตราส่วน 1: 1000 เรียกว่าแผนที่ภาษี (ผ.ท.7) แบ่งเป็น 2 ชนิด

- แผนที่ภาษีบำรุงท้องที่
- แผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

2) รูปแบบของทะเบียน ซึ่งแสดงรายการทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินในหนึ่งราย ข้อมูลประกอบด้วย ชื่อ - ที่อยู่เจ้าของทรัพย์สิน ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างข้อมูลเกี่ยวกับป้าย และการประกอบกิจการการค้า เรียกว่า “ทะเบียนทรัพย์สิน (พ.ท. 4)” ส่วน “ทะเบียนคุมผู้เสียภาษี (ผ.ท.5)” เป็นทะเบียนแสดงรายการเสียภาษีของเจ้าของทรัพย์สิน หนึ่งรายในแต่ละปีที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และค่าธรรมเนียมฯ อย่างไรก็ดีอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างหรือทั้งหมดเอกสารทั้งสองประเภทจะมีรหัส แปลงที่ดิน (LOT)” และ “รหัสชื่อ” เป็นตัวเชื่อมระบบเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินผู้ใช้งานจำเป็นต้องควบคู่กันไปเสมอ

หลักการสำคัญของระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน พนักงานและเจ้าหน้าที่จะต้องเข้าใจระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินในดีเสียก่อนว่ามีหลักการสำคัญที่ควรยึดถือไว้ 2 ประการ คือ

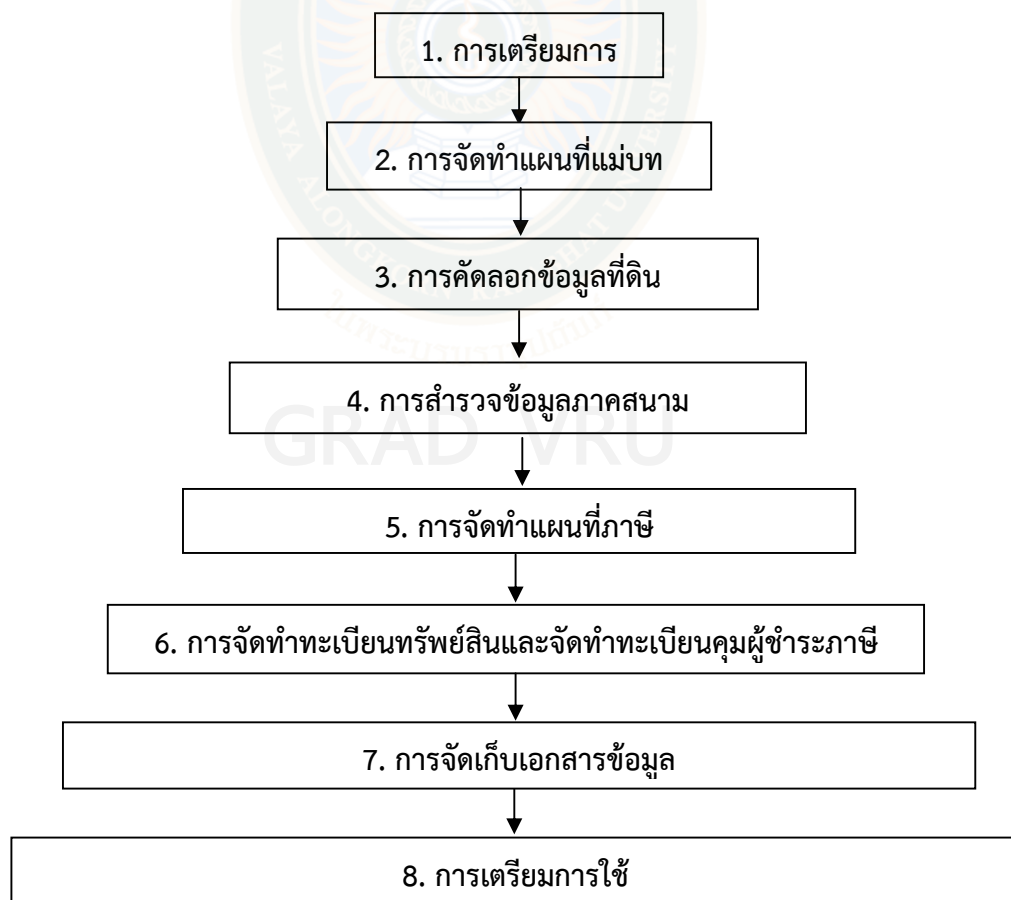
หลักของแปลงที่ดิน จากสมมุติฐานว่า สรรพสิ่งทั้งหลายตั้งอยู่บนพื้นดินหากสามารถรู้ขอบเขตของผืนดิน ย่อมจะสามารถแยกสรรพสิ่งทั้งหลายนั้นตั้งอยู่ตำแหน่งใด มีอะไรบ้าง ทรัพย์สินนั้นนำมาใช้ประโยชน์อย่างไร ใครเป็นผู้ครอบครองทรัพย์สิน และทรัพย์สินนั้นได้มาเมื่อใด

หลักเจ้าของทรัพย์สิน จากกฎหมายที่กำหนดให้เจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้เสียภาษีได้แก่

- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2547 มาตรา 40
- พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มาตรา 7 และมาตรา 24
- พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 มาตรา 7 มาตรา 12 และ มาตรา 18
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เจ้าของกิจการจะต้องยื่นคำร้องขอ

ใบอนุญาต

ดังนั้น ผู้รับผิดชอบการจัดทำและการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจะต้องยึดหลักทั้งสองประการนี้ไว้ เพื่อให้การปฏิบัติงานจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินได้ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในการจัดเก็บรายได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

การเตรียมการการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

เขียนโครงการฯ เตรียมสถานที่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุภัณฑ์ และตั้งศูนย์อำนวยการ

1) จัดทำแผนที่แม่บท

การจัดทำแผนที่แม่บท เป็นจุดเริ่มต้นของการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน (รูปแปลงที่ดิน) ซึ่งจะต้องประสานกับสำนักงานที่ดินจังหวัด และหรือสำนักงานที่ดินอำเภอเพื่อขอถ่ายสำเนาระวางแผนที่ระวางรูปถ่ายทางอากาศ ที่ครอบคลุมเขตพื้นที่ปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมีเอกสารประกอบการจัดทำระวางทาบตาม ได้แก่ พระราชกฤษฎีกา หรือประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งบรรยายแนวเขตและหลักเขต พร้อมกับแผนที่แนบท้าย หรืออาจใช้แผนที่ผังเมืองก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีมาตราส่วนที่ชัดเจนแน่นอน แผนที่แม่บทจะเป็นแนวทางในการคัดลอกข้อมูลที่ดินและเดินสำรวจภาคสนาม ใช้มาตราส่วน 1: 1,000

2) การคัดลอกข้อมูลที่ดิน

การคัดลอกข้อมูลที่ดินใช้ “เลขหน้าสำรวจ” ในการวางแผนที่ “เลขที่ดิน” ในระวางรูปถ่ายทางอากาศ เพื่อหาข้อมูลชื่อเจ้าของที่ดิน ที่อยู่ และรายละเอียดของที่ดินแปลงนั้นๆ จากเอกสารแฟ้ม สารบบที่ดินได้แก่ ท.ด.1 ท.ด.13 ร.ว. 9 เป็นต้น ในสำนักงานที่ดินจังหวัด และหรือสำนักงานที่ดินอำเภอ ข้อมูลดังกล่าวใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตรวจสอบเมื่อเดินสำรวจภาคสนาม

3) การสำรวจข้อมูลภาคสนาม

การสำรวจข้อมูลภาคสนามเป็นขั้นตอนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งพนักงานออกสัมภาษณ์ประชาชนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน เพื่อเก็บรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ป้าย และการประกอบกิจการค้า ในแปลงที่ดินหนึ่ง โดยใช้แผนที่แม่บทและข้อมูลที่ดินที่จัดทำขึ้นไว้เป็นพื้นฐานสำหรับการเดินออกภาคสนาม

4) การจัดทำแผนที่ภาษี

การจัดทำแผนที่ภาษี เป็นขั้นตอนที่นำแผนที่แม่บทที่ผ่านการสำรวจภาคสนามที่ได้ทำการปรับปรุงให้เป็นตามสภาพข้อเท็จจริง ซึ่งบอกถึงขนาดรูปร่างของแปลงที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่ปรากฏบนแปลงที่ดิน แผนที่ภาษีใช้มาตราส่วน 1: 1,000

5) การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน

การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างป้ายและการประกอบกิจการค้าที่ได้จากการเดินสำรวจภาคสนาม ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ต้องผ่านการตรวจสอบจากพนักงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบก่อนคัดลอกลงในทะเบียนทรัพย์สิน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นใช้ในการจัดเก็บภาษีและเร่งรัดติดตาม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำการประเมินภาษีและ

ค่าธรรมเนียมได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคนผู้ชำระภาษีจะต้องจัดทำบัญชีคุมไว้เพื่อตรวจสอบการสูญหาย

6) การจัดเก็บเอกสารข้อมูล

เอกสารในระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินประกอบด้วย แผนที่ภาษี ทะเบียนทรัพย์สิน ทะเบียนคนผู้ชำระภาษี แบบสำรวจข้อมูลภาคสนาม และอื่นๆ เอกสารเหล่านี้มีความสำคัญเท่าเทียมกันและสัมพันธ์กันทั้งสิ้น จึงต้องจัดเก็บอย่างมีระบบ เพื่อประโยชน์ในการปรับข้อมูลและนำไปใช้ในการจัดเก็บรายได้

7) การเตรียมการใช้

หลังจากจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเสร็จแล้ว ก่อนการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคนผู้ชำระภาษีไปใช้จัดเก็บภาษี ให้ทำสัญลักษณ์เพื่อแสดงให้เห็นว่าเจ้าของทรัพย์สินรายใดที่อยู่ในข่ายที่จะต้องเสียภาษี และจะต้องชำระภาษีอะไรบ้างเพื่อสะดวกในการติดตามเร่งรัดและจัดเก็บได้ครบถ้วน

จากขั้นตอนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้น สรุปข้อดี ข้อเสียของการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน โดยวิธีจัดทำเองดังนี้

ข้อดี การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินโดยวิธีจัดทำเอง (อบต.)

- 1) ประหยัดงบประมาณมากกว่าการจ้างบริษัทเอกชนทำ
- 2) ความถูกต้องของข้อมูลในการเดินสำรวจภาคสนามมีความชัดเจน ครอบคลุมมากกว่าจ้างบริษัทเอกชน
- 3) ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลด้านการจัดเก็บภาษีเนื่องจากเจ้าหน้าที่ อบต. เป็นคนท้องถิ่นมีความคุ้นเคยกับประชาชนในพื้นที่ และสามารถตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากประชาชนว่าถูกต้องหรือไม่ ได้ผลงาน ตรงตามความต้องการ
- 4) เป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจในการเก็บภาษีต่างๆ ของ อบต. ตลอดจนสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเต็มใจที่จะเสียภาษีให้ท้องถิ่น

ข้อเสีย การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินโดยวิธีจัดทำเอง (อบต.)

- 1) เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนน้อย เพราะในด้านจัดเก็บภาษีอากรอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนการคลังและส่วนโยธา ซึ่งมีบุคลากรเพียง 2-3 คน
- 2) เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญโดยตรงในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเหมือนบริษัทเอกชนที่รับจ้างเป็นมืออาชีพ
- 3) กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนที่ภาษีเองส่วนใหญ่ไม่สามารถกำหนดเวลาที่แน่นอนให้เสร็จได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ต้องทำงานประจำด้วย และงบประมาณมักเกินที่ประมาณการไว้

4) เจ้าหน้าที่มักเป็นคนในพื้นที่ อาจใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่มีขอบในกรณีญาติมิตรคนรู้จักในการให้ข้อมูลประเมินภาษีต่างๆ เนื่องฐานภาษี อัตรา อัตราภาษีที่จัดเก็บแตกต่างกัน เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ กรณีที่นา ปลุกพืชล้มลุก เสียภาษีอัตราไร่ละ 5 บาท พื้นที่เพาะปลูกพืชยืนต้น เสียภาษีอัตราไร่ละ 60 บาท และพื้นที่ว่างเปล่า เสียภาษีอัตราไร่ละ 120 บาท

5) ไม่มีราคากลางที่เป็นมาตรฐานแน่นอนในกำหนดราคาจ้างแต่ละขั้นตอน

6) จำนวนบริษัทที่รับจ้างทำมีน้อย ทำให้โอกาสผูกขาดมาก ราคาจึงค่อนข้างแพง

7) งบประมาณมักเกินที่ได้กำหนดไว้ และกำหนดแล้วเสร็จไม่แน่นอน

การจัดทำแผนที่ภาษีโดยจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้จัดทำ

ขั้นตอนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินทำเช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำเอง โดยขั้นตอนที่ยากคือการเตรียมการเพื่อขอให้อนุมัติงบประมาณ ซึ่งต้องชี้แจงโน้มน้าวให้นายกองการบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหาร อบต. สมาชิก อบต. และพนักงานส่วนตำบล เห็นด้วยพร้อมทั้งให้ความร่วมมือในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการอนุมัติงบประมาณให้จัดทำแผนที่ภาษี ซึ่งถ้าหัวหน้าส่วนการคลังและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีแนวคิดที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเพื่อเพิ่มรายได้ อบต. โดยการให้ข้อมูลชักจูง แกนนำกองการบริหารส่วนตำบลและสมาชิก อบต. พนักงานส่วนตำบลโดยการประชุมชี้แจง หรือดูงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษีแล้วสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นจำนวนมาก เพื่อผลักดันให้อยู่ในแผนพัฒนา อบต. ตลอดจนการยอมรับจากสภา อบต. อนุมัติงบประมาณลงทุนในการจัดทำโดยชะลอหรืองดโครงการพัฒนาพื้นฐานในตำบลไว้ก่อน เพราะนายกองการบริหารส่วนตำบลและสมาชิก อบต. มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี จึงมีความต้องการที่จะสร้างผลงาน ฐานเสียง โดยการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น ทำถนน ไฟฟ้า ประปา ชุมคลอง สร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ในหมู่บ้านที่ตนเองได้รับคะแนนเสียงจากประชาชนให้เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่าที่จะไปลงทุนจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ที่จะเก็บภาษีจากประชาชน นอกจากนี้พื้นที่ในความรับผิดชอบของแต่ละ อบต. โดยเฉพาะในอำเภอกรงปินังมีพื้นที่กว้างมากและมักเป็นพื้นที่เป็นป่าสงวน ภูเขา พื้นที่ว่างเปล่า มีการทำการเกษตรกรรม หรือพื้นที่ชุมชนหนาแน่นเพียงเล็กน้อย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ อบต. ไม่พร้อมหรือไม่อยากทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน เป็นต้น

ข้อดี การจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

1) บริษัทเอกชนมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญ มีความพร้อมในการทำงานงานสำเร็จตามที่กำหนด

2) สะดวกในการจัดทำและงบประมาณเป็นไปตามที่ตั้งงบประมาณไว้

3) ไม่ส่งผลกระทบต่องานประจำของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสีย การจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

- 1) ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งโดยประมาณเฉลี่ยตารางกิโลเมตรละ 250,000.00 – 300,000.00 บาท
- 2) การคัดเลือกผู้รับจ้างหาผู้เชี่ยวชาญที่แท้จริง ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากปัจจุบันมีบริษัทค่อนข้างจำนวนมาก และบริษัทที่กระทรวงการคลังประกาศรับรองส่วนใหญ่มีสำนักงานอยู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สะดวกในรับบริการหลังจากเสร็จงาน ซึ่งในกรณีที่ระบบการจัดเก็บทะเบียนทรัพย์สินเกิดขัดข้องและมีปัญหา
- 3) การตรวจสอบการทำงานและการตรวจรับงานทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ อบรม. ไม่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้โดยตรง
- 4) ข้อมูลด้านผู้เสียภาษี อาจไม่ค่อยถูกต้องเท่าที่ควร เพราะในขั้นตอนเดินสำรวจภาคสนาม ผู้เสียภาษีอาจให้ข้อมูลเท็จแก่พนักงานที่สอบถาม เพื่อหลีกเลี่ยงการการเสียภาษีหรือต้องการเสียภาษีจำนวนน้อยลง

2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับหลักการภาษีที่ดี

แนวคิด ADAM SMITH นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษ ได้วางหลักการเกี่ยวกับภาษีที่ดี มีหลักการ 4 ข้อ (พินิต ธีรภาพวงศ์, 2543) ดังนี้

1) ความเท่าเทียมกัน (Equity) หรือความเป็นธรรม (Fairness) หลักการนี้ ควรจะเป็นหลักพื้นฐานในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับภาษีเพื่อใช้บังคับแก่ทุกคนในสังคมเดียวกันโดยทั่วไป เนื่องจากทุกคนที่อยู่ในสังคมเดียวกัน ควรถือใช้กฎระเบียบเดียวกัน และควรได้รับสิทธิต่างๆ อย่างเป็นธรรมในทุกๆ ส่วนโดยเท่าเทียมกัน เพื่อเป็นการสร้างความสมัครใจให้กับทุกคนในสังคมที่จะเสียภาษีอย่างถูกต้อง

2) ความแน่นอน (Certainty) ระบบภาษีที่ดีนั้นต้องอยู่ในรูปกฎหมายที่มีความชัดเจน มีความแน่นอนไม่ปล่อยอำนาจในการกำหนดหน้าที่และภาระภาษีให้อยู่ในดุลพินิจเจ้าพนักงานมากเกินไป จนเกิดสิ่งที่เรียกว่า “การบังคับตามใจชอบ” ของเจ้าพนักงานภาษี (Arbitrariness) ที่สำคัญ ความแน่นอนของกฎหมายภาษีหมายถึงผู้เสียภาษีคนหนึ่งจะต้องได้รับความมั่นใจว่า “ผู้เสียภาษีคนอื่น” ก็ต้องเสียภาษีได้กฏเกณฑ์แบบเดียวกับตนด้วย

นอกจากนี้ความแน่นอนของกฎหมายภาษี หมายถึง การที่ผู้เสียภาษีสมควรที่จะรู้แน่นอนชัดแจ้งถึงภาระภาษีที่ตนจะต้องเสียเพื่อที่จะสามารถวางแผนธุรกิจของตนล่วงหน้าได้เพราะภาษีถือเป็นต้นทุนในการทำธุรกิจประเภทหนึ่ง

การขาดความแน่นอนและชัดเจนของระบบภาษีจะเกิดผลกระทบที่เป็นข้อเสียต่อเจ้าพนักงานภาษีมักกว่าต่อผู้เสียภาษีทั้งนี้เป็นผลกระทบในแง่การขาดความคงที่ในการจัดเก็บ (Uncertainty of Tax Collection) เพราะผู้เสียภาษีจะพากันหลบเลี่ยงเมื่อมีช่องทาง ผลก็คือจำนวนภาษีที่จัดเก็บได้จะไม่คงที่ตามไปด้วย

3) ความสะดวกและไม่ยุ่งยากต่อการชำระภาษีของผู้เสียภาษี (Simplicity) ระบบภาษีที่ดีจะมีความสะดวกและง่ายในการชำระภาษีของผู้เสียภาษี (Convenience of Payment) หมายถึงความง่ายที่จะเข้าใจข้อกำหนดฯ ดังนั้นระบบภาษีที่ดีจำเป็นต้องง่ายต่อการเข้าใจและอำนวยความสะดวกให้ผู้เสียภาษี ไม่สร้างความลำบากหรือยุ่งยากกับผู้เสียภาษี เพราะเป็นหลักที่เพิ่มความสมัครใจหรือความเต็มใจของผู้เสียภาษีในการเสียภาษีอย่างถูกต้อง

4) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ความมีประสิทธิภาพของระบบภาษีแบ่งออกได้เป็นสองกรณีคือ

4.1) ความมีประสิทธิภาพในแง่ต้นทุนของการจัดเก็บภาษี ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บของระบบภาษีดังกล่าว ควรจะต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ คำว่า “ค่าใช้จ่ายต่ำ” ในกรณีนี้ไม่ได้เป็นการคำนึงจากมุมมองของเจ้าพนักงานสรรพากรด้านเดียว แต่ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของผู้เสียภาษีในการเตรียมการและชำระภาษีที่อาจจะเกิดขึ้นจากกรณีผู้เสียภาษีมีข้อโต้แย้งในภาระภาษีและนำกรณีของตนขึ้นสู้กับเจ้าพนักงานภาษีในศาลด้วย

4.2) ความมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐศาสตร์ หมายความว่า ระบบภาษีควรสร้างโอกาสที่เท่าเทียม (Neutrality) ต่อกันระหว่างผู้เสียภาษีและไม่สร้างผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้เสียภาษี (Taxpayer's Behavior)

ในปัจจุบัน มีผู้ที่เพิ่มเติมหลักการที่ห้าเข้าไปคือ ระบบภาษีที่ดีนั้น ควรต้องมีความสอดคล้องและสามารถสนับสนุนการแข่งขันในเชิงเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ (International Competitiveness) ภายใต้ระบบเศรษฐกิจโลกสมัยใหม่ด้วย (Trends in Globalization) การเกิดและการแพร่หลายของบริษัทข้ามชาติที่เชื่อมโยงเรื่องราวการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศให้ใกล้ชิดกันที่เรียกว่า (Globalization) การเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ทางเทคโนโลยีธุรกรรมการเงิน ระหว่างประเทศ หลักการนี้เป็นแนวคิดใหม่ที่เชื่อมความรู้ทางระบบภาษีและมุมมองของเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศเข้าด้วยกัน

2.3.2 วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษี

การจัดเก็บภาษีมียุทธประสงค์หลายประการ ยุทธประสงค์หลักคือ การหารายได้มาใช้จ่ายในกิจการของรัฐและการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ยุทธประสงค์ของการจัดเก็บภาษีมียุทธประสงค์ (สมคิด บางโม, 2544)

- 1) เพื่อหารายได้มาใช้จ่าย ในกิจการของรัฐ กิจการส่วนใหญ่ของรัฐเป็นกิจการเพื่อส่วนรวม เช่น ความมั่นคง ความปลอดภัย การศึกษา กิจการสาธารณสุขประเภทต่างๆ เป็นต้น
- 2) เพื่อควบคุมหรือส่งเสริมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ รัฐบาลสามารถใช้ระบบภาษีควบคุมการบริโภค การผลิต หรือวิธีการดำเนินการทางธุรกิจบางชนิดมิให้เกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจส่วนรวมได้ เช่น ไม่ต้องการให้ประชาชนบริโภคสุรา บุหรี่ ก็เก็บภาษีสินค้าเหล่านี้ในอัตราสูง เป็นต้น
- 3) เพื่อกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรม นอกจากรัฐบาลจะใช้มาตรการด้านรายจ่าย เช่น การอุดหนุน การโอนเงินต่างๆ แล้ว การจัดเก็บภาษียังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการกระจายรายได้ด้วย เช่น ใช้วิธีอัตราภาษีก้าวหน้าในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น
- 4) เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านราคาสินค้าและการจ้างงาน เป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น การป้องกันภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลก็เพิ่มภาษีต่างๆ ให้สูงขึ้นเพื่อลดการใช้จ่าย ในยามเศรษฐกิจตกต่ำ คนว่างงานมาก รัฐบาลอาจลดภาษีต่างๆ ลง เพื่อกระตุ้นให้มีการบริโภคและการลงทุนมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้มีการจ้างงานมากขึ้น

2.3.3 ทฤษฎีภาระภาษี (Tax Incidence Theory)

การแบ่งประเภทของภาษีมีหลายวิธี แต่วิธีที่ใช้กันเป็นส่วนใหญ่ คือ วิธีการผลักภาระภาษี ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (สมชัย ฤชุพันธ์, 2542)

ภาษีทางตรง หมายถึง ภาษีที่เมื่อเก็บภาษีแล้วผู้เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้ใดได้อีก ผู้เสียภาษีจำเป็นต้องรับภาระภาษีนั้นไว้เอง ตัวอย่างภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีการใช้จ่าย (Expenditure Tax) ภาษีการประกันสังคม (Social Security Tax) ภาษีผลได้จากทุน (Capital Gains Tax) ภาษีกองมรดก (Estate Tax) ภาษีการรับมรดก (Inheritance Tax) ภาษีการให้ (Gift Tax) และภาษีทรัพย์สิน (Property Tax) เป็นต้น

ภาษีทางอ้อม หมายถึง ภาษีที่ผู้เสียภาษีไม่จำเป็นต้องรับภาระภาษีไว้เอง กล่าวคือ ผู้เสียภาษีสามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ ตัวอย่างของภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีสรรพสามิต ภาษีการนำเข้า ภาษีการส่งออก ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ และอากรมหรสพ เป็นต้น

ภาษีทางตรงกับภาษีทางอ้อม มีความแตกต่างกันอยู่ 3 ประการ

- 1) ภาษีทางตรงผลักภาระภาษีไม่ได้ ภาษีทางอ้อมผลักภาระได้
- 2) ภาษีทางอ้อมมีผลทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น แต่ภาษีทางตรงไม่ทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น แต่กลับจะทำให้ราคาสินค้าลดลงเสียอีก เพราะการเก็บภาษีทางตรงเป็นการโอนอำนาจซื้อออกจากภาคเอกชน ทำให้การแข่งขันในการซื้อสินค้ามีน้อยลง
- 3) ภาษีทางอ้อมจัดเก็บง่ายเพราะจำนวนผู้เสียภาษีน้อย และผู้เสียภาษีไม่ต้องรับภาระภาษีเองสามารถผลักภาษีไปได้จึงไม่มีปัญหาจากการถูกเก็บภาษี ส่วนภาษีทางตรงเก็บยาก

กว่าภาษีทางอ้อมเพราะจำนวนผู้เสียภาษีมียากและผู้เสียภาษีต้องรับภาระภาษีเอง จะผลักภาระไปให้ใครไม่ได้ จึงมีปัญหาจากการถูกเก็บภาษีและไม่อยากเสียภาษี

2.3.4 แนวความคิดในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น

การจัดรูปองค์การบริหารของราชการไทยมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน ซึ่งได้แบ่งการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ (วรารมณ รุ่งเรืองกลกิจ และสุพจน์ไพบูลย์, 2542)

1) การบริหารราชการส่วนกลาง เป็นศูนย์กลางของอำนาจปกครองประเทศซึ่งรวมอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวงและกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเป็นกรม

2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นการแบ่งอำนาจจากศูนย์กลางออกไปทำการยังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ประกอบด้วย จังหวัด อำเภอ และรวมถึง กิ่งอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองที่ 1475

3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจทางการบริหารจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคออกไปเพื่อให้ท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการของตนเอง

2.3.5 หลักการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น

การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นที่ตามพระราชบัญญัติ ภาษีบำรุงท้องถิ่น พ.ศ. 2508 (สมคิด บางโม, 2544) เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากฐานทรัพย์สินอย่างหนึ่ง โดยจัดเก็บจากเจ้าของที่ดิน ไม่ว่าจะที่ดินนั้นจะทำประโยชน์หรือไม่ก็ตาม ประชาชนทุกคนที่เป็นเจ้าของที่ดินจะต้องเสียภาษีบำรุงท้องถิ่นที่เว้นแต่มีที่ดินเพียงจำนวนเล็กน้อยเพื่ออยู่อาศัยหรือเพื่อทำกินตามที่กฎหมายกำหนดจึงจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องถิ่น คือ ที่ดิน ทั้งที่ไม่ว่าที่ดินนั้นจะเป็นที่ดินมีโฉนด น.ศ.3 ก. ใบไต่สวน หรือส.ค.1 และไม่ว่าที่ดินนั้นจะเป็นที่ว่างเปล่าหรือมีโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างปลูกอยู่หรือไม่ หรือใช้ในการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ประกอบกิจกรรมโดยให้คนอื่นเช่าหรือทำเองก็ตาม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องถิ่น คือผู้ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินในวันที่ 1 มกราคม ของปีนั้นๆ โดยเจ้าของที่ดินนั้นหมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือครอบครองอยู่ในที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน

เจ้าของดินต้องเสียภาษีบำรุงท้องถิ่นปีละครั้งภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) ภายในเดือนมกราคมของปีแรกที่มีการตีราคาปานกลางของที่ดินแบบแสดงรายการนี้ใช้ได้ทุกปีในรอบระยะเวลา 4 ปีนั้น หากที่ดินอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้ชำระเงินภาษีต่อเจ้าพนักงานประเมิน ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยเจ้าหน้าที่จะประกาศให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันในกรณีที่เป็นเจ้าของที่ดินขึ้นใหม่หรือ

จำนวนที่ดินเดิมได้เปลี่ยนแปลงไป เจ้าของที่ดินจะต้องยื่นแบบแสดงรายการที่ดินใหม่ต่อเจ้าหน้าที่ หน่วยงานเทศบาลที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แต่ถ้าเป็นที่ดินที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ให้แจ้งต่อองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ เป็นเจ้าของที่ดินขึ้นใหม่ หรือนับแต่วันที่จำนวนเนื้อที่ดินได้มีการเปลี่ยนแปลงไป

เมื่อยื่นแบบแสดงรายการแล้วเจ้าพนักงานจะคำนวณเนื้อที่ดินและค่าภาษีตามราคาปานกลางและบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ แล้วแจ้งให้ทราบเป็นหนังสือว่าจะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ปีละเท่าใด เว้นแต่เป็นที่ดินนอกเขตเทศบาล เจ้าหน้าที่จะปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งค่าภาษีที่แจ้งให้ทราบนี้ใช้ได้ตลอด 4 ปี นับแต่ปีที่แจ้ง

ภาษีบำรุงท้องที่เป็นแหล่งรายได้หนึ่ง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดเก็บเป็นหน้าที่ของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ในปัจจุบันการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ได้มีการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษี ซึ่งการชำระภาษี ถือปฏิบัติตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) สาระสำคัญของพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 เจ้าของที่ดินได้แก่เจ้าของพื้นที่ดินทั่วไปและพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำ มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ภายในเดือนมกราคมของปีแรกที่มีการตีราคาปานกลางของที่ดิน และต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ภายในเดือนเมษายนของทุกปี และจัดเก็บภาษีในอัตราที่แตกต่างกันตามสภาพการใช้ประโยชน์และมูลค่าตาม "ราคาปานกลางของที่ดิน" รายได้จากการจัดเก็บภาษีดังกล่าวตกเป็นของท้องถิ่นนั้นๆ

หลักเกณฑ์การประเมิน "ราคาปานกลางของที่ดิน"

(1) ให้นำเอาราคาที่ดินในหน่วยที่จะทำการตีราคา ซึ่งซื้อขายกันโดยสุจริตครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าสามรายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีก่อนวันตีราคา มาคำนวณแล้วเฉลี่ยเป็นราคาปานกลาง โดยมีได้คำนวณราคาโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งเพาะปลูกเข้าด้วย

(2) กรณีไม่มีการซื้อขายให้เอาราคาปานกลางที่คำนวณตามข้อ (1) ของที่ดินในหน่วยใกล้เคียงที่มีสภาพและทำเลที่ดินคล้ายคลึงกันมาเป็นราคาปานกลางของที่ดินในหน่วยนั้น

(3) การตีราคาปานกลางของที่ดินให้ตีราคาเป็นหน่วยตำบล แต่ถ้าราคาของที่ดินในตำบลใดแตกต่างกันมาก ให้ตีราคาโดยกำหนดเขตในตำบลนั้นแยกออกเป็นหน่วยๆ เพื่อให้การตีราคาปานกลางเป็นไปโดยเที่ยงธรรม

ในการประเมินราคาปานกลางของที่ดินจะมีคณะกรรมการกำหนดราคาปานกลางของที่ดินที่มาจากแต่งตั้งของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นนั้น และคณะกรรมการจะต้องกำหนดราคาปานกลางที่ทุกๆ ระยะเวลา 4 ปี นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้เจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์การตีราคาปานกลางของที่ดินต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 30 วัน

นับแต่วันที่ประกาศราคาปานกลางของที่ดิน (คณะกรรมการการศึกษานโยบายการกระจายการถือครองที่ดิน, 2540)

2) การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จะช่วยให้องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบได้ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของทรัพย์สินประเภทใดบ้างในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ทรัพย์สินดังกล่าว อยู่ในข่ายที่ต้องชำระภาษีหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใดตลอดจนสามารถทราบได้ว่าทรัพย์สินนั้นๆ มีที่ตั้งอยู่ที่ใดภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจึงเป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเร่งรัด ตรวจสอบ และจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์และเป็นธรรม

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เป็นกระบวนการจัดทำแผนที่มาตราส่วน 1:1,000 (แผนที่ภาษี) ที่แสดงผังอาคาร แปลงที่ดิน ถนน แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญต่างๆ ภายในท้องถิ่น โดยการแบ่งพื้นที่ภายในท้องถิ่นออกเป็นส่วนๆ (โซน/บล็อก) และรวบรวมจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆใน ทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งข้อมูลทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กัน ด้วยรหัสที่ดิน และรหัสชื่อผู้มีกรรมสิทธิ์ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวิธีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

2.1) ขั้นตอนการจัดทำแผนที่ภาษี

2.1.1) เตรียมแผนที่แม่บท (มาตราส่วน 1:1,000) ซึ่งแสดงรูปแปลงที่ดินในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นตามเขตและเขตย่อยประกอปรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน ลักษณะทางกายภาพ ถนน ฯลฯ การแบ่งเขตจะกำหนดรหัสเขตด้วยเลขสองหลัก เริ่มจาก 01 และกำหนดรหัสเขตย่อยด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ ซึ่งการเรียกชื่อเขตย่อยจะเรียกรหัสประจำเขตแล้วตามด้วยรหัสประจำเขตย่อย เช่น 01A เรียกว่าเขตย่อยศูนย์หนึ่งเอ

2.1.2) คัดลอกข้อมูลที่ดินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดลงในแบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลที่ดิน (ผ.ท.1) เพื่อให้ทราบรายละเอียดของเลขประจำแปลงที่ดินที่ปรากฏในแผนที่แม่บท

2.1.3) ทำการสำรวจข้อมูลภาคสนาม (การสำรวจข้อมูลที่ดิน) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน สิ่งปลูกสร้างต่างๆ โดยบันทึกข้อมูลนี้ ลงในแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินโรงเรือนและป้าย

2.1.4) คัดลอกรูปแปลงที่ดินทุกแปลงและอาคารทุกหลังลงในกระดาษไขแผนที่ภาษี โดยการใช้กระดาษไขแผนที่ภาษีทาบบนแผนที่แม่บทที่ได้เตรียมไว้ใช้ดินสอด่คัดลอกแล้วใช้ปากกา เขียนทับรอยดินสอด

2.1.5) ให้รหัสประจำแปลงที่ดินทุกแปลงและเลขที่อาคารโดยใช้เลขสามหลักเริ่มต้นจาก 001 ไปจนครบทุกแปลงในเขตย่อยแต่ละเขต (แปลง 01A 001 หมายถึง แปลงศูนย์หนึ่งเอศูนย์ศูนย์หนึ่ง) แรเงารูปอาคารด้วยดินสอดำบางๆ ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ภาษี

2.2) การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน

การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ป้ายและการประกอบการค้าต่างๆ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการจกเก็บเร่งรัดและติดตามรายได้รวมทั้งสามารถทำการประเมินและกำหนดอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

ขั้นตอนการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินมีดังต่อไปนี้

2.2.1) นำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งหมด รวมทั้งพิมพ์เขียวแผนที่ภาษี เป็นรายเขตย่อยมาตรวจสอบดูว่าทรัพย์สินในที่ดินแต่ละแปลงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดบ้าง

2.2.2) คัดลอกรายการทรัพย์สินที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งมีอยู่ในทะเบียนทรัพย์สินนั้นๆ จากแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน และแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้าย

2.2.3) จัดทำทะเบียนทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สินทุกราย แล้วกำหนดรหัสชื่อของเจ้าของทรัพย์สินแต่ละรายตรวจสอบความถูกต้องของทะเบียนทรัพย์สินเป็นรายเขตย่อย

2.2.4) จัดเก็บทะเบียนทรัพย์สินตามรหัสชื่อ โดยเรียงทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นหมวดหมู่ตามลำดับตัวอักษรและตัวเลขในรหัสชื่อ

2.2.5) กระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินข้างต้น จะเห็นว่าเป็นกระบวนการบริหารจัดการข้อมูล 2 ส่วน คือข้อมูลแผนที่ และข้อมูลทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) และข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Non-Spatial Data) ในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์นั่นเอง (วุฒิชัย แก้วแหวน, 2546)

2.3) การจัดเก็บภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ป้ายที่ต้องเสียภาษีป้าย ได้แก่ ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะแสดง หรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมาย ที่เขียน แกะสลัก จารึก หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีใดๆ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ได้แก่เจ้าของป้าย เจ้าของป้ายที่มีหน้าที่เสียภาษีป้ายต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ภายในเดือนมีนาคม ของทุกปีในกรณีที่ตั้งหรือแสดงป้ายภายหลังเดือนมีนาคม หรือติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิม หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขป้ายอันเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายใน 15 วัน นับแต่วันติดตั้งหรือแสดงป้าย หรือนับแต่วันเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้วแต่กรณี

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ ภาษีที่จัดเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น โรงเรือน หมายความว่า บ้าน ตึกแถว อาคาร ร้านค้า สำนักงาน บริษัท ธนาคาร โรงแรม โรงภาพยนตร์ โรงพยาบาล โรงเรียน แพลต อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม หอพัก สนามม้า สนามมวย คลังสินค้า เรือนแพ ฯลฯ สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างอื่น ที่ก่อสร้างติดที่ดินถาวร เช่น ท่าเรือ สะพาน อ่างเก็บน้ำ คานเรือ ถังเก็บน้ำ ขนาดใหญ่ ที่ก่อสร้างติดที่ดินถาวร ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ หมายถึง ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น และบริเวณต่อเนื่องซึ่งใช้ด้วยกันกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ที่ดิน หมายความว่า รวมถึง ทางน้ำ บ่อน้ำ สระน้ำ ด้วย ดังนั้นลักษณะของที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินก็คือ ทรัพย์สินต่างๆ ได้หาผลประโยชน์ตอบแทนนอกเหนือจากการอยู่อาศัยของตนเองโดยปกติหรือให้ผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษี ได้แก่ ประเภททรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีได้แก่ อาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างต่างๆ กับที่ดินต่อเนื่องซึ่งใช้ปลูกสร้างอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างนั้นๆ รวมถึง บริเวณที่ต่อเนื่องกันซึ่งตามปกติใช้ประโยชน์ไปด้วยกันกับอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างนั้นๆ ซึ่งเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้นำทรัพย์สินดังกล่าวออกหาผลประโยชน์ตอบแทนนอกเหนือจากการอยู่อาศัยของตนเองโดยปกติหรือให้ผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

2.3.1) หลักการจัดเก็บภาษีป้าย การจัดเก็บภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติ ภาษีป้าย พ.ศ.2510 หมายถึง ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือ ประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้หรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลักหรือจารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น ตามความหมายดังกล่าวป้ายที่จะต้องเสียภาษีป้าย จะต้องเป็นป้ายที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) เป็นป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายการค้าหรือประกอบ กิจการอื่นเพื่อหารายได้

(2) เป็นป้ายโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ทั้งนี้โดยไม คำนึงว่าป้ายนั้นจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ หรือป้ายนั้นจะทำให้ปรากฏด้วยวิธีใดก็ตาม ปกติ เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสีย ภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงสิ้นปี โดยให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละ 3 เดือน โดย เริ่มเสียภาษีตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี เจ้าของป้ายมหาดไทยกำหนดภายในเดือน มีนาคมของทุกปี

ในกรณีเจ้าของป้ายอยู่นอกประเทศให้ตัวแทนหรือผู้แทนในประเทศไทยมี หน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้าย ถ้าเจ้าของป้ายตาย เป็นคนสาบสูญ เป็นคนไร้ ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้จัดการมรดก ผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกไม่ว่าจะ

เป็นทายาทหรือผู้อื่น ผู้จัดการทรัพย์สิน ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้าย

ในกรณีที่เจ้าของป้ายมีป้ายที่ต้องเสียภายหลังเดือนมีนาคม แสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิมที่ได้เสียภาษีป้ายไปแล้ว หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขป้ายเดิมทำให้ต้องเสียภาษีป้ายหรือเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้นตามบัญชีอัตราภาษีป้าย ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีป้ายต้องเสีย หรือแต่วันที่แสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิม หรือนับแต่วันที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขป้ายเดิม แล้วแต่กรณี ในกรณีที่มีการโอนป้ายผู้รับโอนต้องแจ้งรับโอนเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 30 วันนับแต่วันรับโอน มิฉะนั้นต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 1,000 ถึง 10,000 บาท

2.3.2) หลักการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีเป็นเดือนที่ผู้ประกอบการ ผู้ให้เช่าโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ จะต้องเตรียมตัวเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน บางท่านอาจจะมีความคุ้นเคยกับการเสียภาษีเหมือนเช่นการรับประทานไอศกรีมอันจำเป็นสำหรับร่างกาย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นภาษีซึ่งจัดเก็บโดยองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็น รายได้ขององค์กรนั้นๆ หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้นเป็นไปตาม พรบ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญ ดังนี้ ประเภทของทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีโรงเรือน และที่ดิน ทรัพย์สินที่จะต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้แก่ “โรงเรือน” หรือ “สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” กับที่ดินที่ใช้ปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นๆ รวมทั้งที่ดินต่อเนื่องด้วย ตัวอย่างเช่น อาคารสำนักงานและบริเวณสนามหญ้ารอบๆ สำนักงานจะต้องเสียภาษีโรงเรือนและ ที่ดิน เป็นต้น

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ได้แก่ เจ้าของโรงเรือนและที่ดิน ในกรณีที่ให้ผู้อื่นเช่าโรงเรือน หน้าที่ในการชำระภาษียังคงตกอยู่แก่เจ้าของโรงเรือนและที่ดินดังกล่าว ไม่ใช่ผู้เช่า แม้จะได้ระบุไว้ในสัญญาเช่าว่าให้ผู้เช่าเป็นฝ่ายชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินก็ตาม หากผู้เช่ามิได้ชำระเจ้าของโรงเรือนซึ่งเป็นผู้ให้เช่ายังคงต้องเป็นผู้รับผิดชอบชำระภาษีดังกล่าว แล้วจึงมาเรียกเงินที่ชำระไปคืนจากผู้เช่าตามสัญญาเช่าในภายหลัง

อัตราภาษี ภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้น จะต้องชำระปีละครั้งในอัตราร้อยละ 12.5 ของ “ค่ารายปี” ซึ่งค่ารายปี คือ จำนวนเงินซึ่งสมควรจะได้รับหากนำทรัพย์สินที่อยู่ในบังคับของการเสียภาษีออกให้เช่าในปีหนึ่งๆ การที่กฎหมายให้คำนวณค่ารายปีจากเงินที่ควรจะได้รับนั้น นอกจากจะมีเจตนาให้ค่ารายปี หมายถึง ค่าเช่าที่เจ้าของโรงเรือนและที่ดินได้รับแล้ว ยังมีเจตนาที่จะให้ความหมายของคำว่าค่ารายปีครอบคลุมถึง กรณีที่เจ้าของโรงเรือนใช้โรงเรือนในการประกอบกิจการของตนเองด้วย ในขั้นต้นเจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างมีหน้าที่ต้องประเมินค่ารายปี โดยตั้งข้อสมมุติฐานว่าหากจะนำทรัพย์สินนั้นออกให้เช่าในแต่ละปี ค่าเช่านั้นควรจะเป็นจำนวนเท่าใด

นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันการกำหนดค่าเช่าต่ำเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอีกส่วนหนึ่งด้วย ในทางกลับกันหาก เจ้าพนักงานเห็นว่าค่ารายปีที่แสดงในแบบแสดงรายการไม่เหมาะสม เจ้าพนักงานย่อมมีอำนาจประเมินค่ารายปีใหม่โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้น ได้รับประโยชน์

วิธีการเสียภาษี เจ้าของโรงเรียน มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สิน (ภงด.

2) เพื่อแจ้ง รายการทรัพย์สินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแบบดังกล่าวแล้วจะพิจารณาและคำนวณค่ารายปี คิดคำนวณค่าภาษีที่ต้องเสียแล้วแจ้งให้เจ้าของ โรงเรียนทราบ เพื่อให้ไปชำระภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่นโยบายที่รัฐบาลได้ตัดสินใจเลือกแล้วนั้นจะถูกนำไปปฏิบัติจัดทำเป็นกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของนโยบายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้หากนโยบายที่กำหนดขึ้นมาไม่ได้นำไปปฏิบัติ นโยบายดังกล่าวนั้นก็ไม่มีคามหมาย เนื่องจากไม่ก่อให้เกิดผลใดๆ ขึ้นในสังคม (ฮันยิวตัน รัตนศักดิ์, 2546) นโยบายภาษี นับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสาธารณะ

ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความเข้าใจในเรื่องการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ซึ่งต่อไปจะขอเรียกให้กระชับขึ้นว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” ดูจะเป็นที่สอดคล้องกันในหมู่นักวิชาการชั้นนำทางด้านนี้ ได้แก่ Walter Williams, Carl E. Van Horn, Donald S. Van Meter, Jeffrey Pressman, และ Aaron Wildavsky เป็นต้น นักวิชาการเหล่านี้ให้ความหมายไปในทำนองที่คล้ายกันว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการศึกษาว่า “องค์กร บุคคล หรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรการบริหารทั้งหมดปฏิบัติงาน ให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่แค่นั้นเพียงใด” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติ ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องของ “ความสามารถที่จะผลักดันให้การทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมดสามารถบรรลุผลตามนโยบายที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้”

ความหมายทั้งสองนัยดังกล่าว เป็นความหมายที่ครอบคลุม ได้รับการยอมรับเป็นสากล ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการสร้างความเข้าใจในการศึกษาในครั้งนี้ อนึ่งสำหรับในภาพรวมแล้ว สรุปว่า การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเน้นการแสวงหาคำอธิบาย เกี่ยวกับปรากฏการณ์หรือสภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation Processes) เพื่อที่จะศึกษาทบทวน พัฒนาแนวทาง และสร้างกลยุทธ์เพื่อที่จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติ บังเกิดผลสำเร็จ (วรเดช จันทรศร, 2544)

นอกจากนี้ยังมีความคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติของนักวิชาการอื่นที่น่าสนใจในเนื้อหาสาระและมีความหมายอันหลากหลายแตกต่างกันเป็นประโยชน์ดังนี้

บาร์แดช (Bardach) มองการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าเหมือนเกมการต่อสู้โดยนิยามว่า “กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ กระบวนการของกลยุทธ์เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในการที่จะได้มาซึ่งการบรรลุเป้าหมายของตนเอง ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวอาจไปกันได้หรือไปกันไม่ได้กับเป้าหมายของอาณัติของนโยบาย” (ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์, 2546)

ศุภชัย ยาวะประภาษ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ดังนี้ นักวิชาการส่วนใหญ่มักเห็นพ้องต้องกันในประเด็นที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการ นั่นคือมีต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง มีขั้นตอนในการดำเนินกิจการไม่ใช่กิจกรรมที่เกิดขึ้นชั่วคราวหรือเลือนหายไป ไม่ใช่กิจกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง แต่เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องทำอย่างไม่หยุดแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา และประเด็นที่สอง คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมาย หรือกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ด้วย นั่นคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนหนึ่งในขั้นตอนนโยบายทั้งหมด โดยเป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องมาจากการกำหนดนโยบาย (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ อนุชญา, 2542)

ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

เมื่อได้รับความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว เราควรที่จะวิเคราะห์ถึงบุคคลและผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ที่อยู่ในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อที่จะได้ทราบถึงปฏิสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง การพึ่งพาต่างๆ ในขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งขั้นตอนสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติมีดังนี้

1) การตีความนโยบายนั้น และการวางแผนในรายละเอียด เราพบบ่อยๆ ว่า กฎหมายระเบียบ หรือคำสั่งผู้มีอำนาจตัดสินใจกำหนดออกมา มักอยู่ในรูปที่มีรายละเอียดไม่มาก หน่วยงานหรือส่วนราชการที่นำเอานโยบายไปปฏิบัติ จำเป็นต้องแปลงแนวนโยบายนั้นมาเป็น แผนงาน โครงการ กฎ ระเบียบ และคำสั่ง เพื่อให้หน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่างมีความชัดเจนว่าตนต้องดำเนินกิจกรรมอย่างไร

2) การจัดองค์การ นับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะมีความจำเป็นต้องมีองค์กรดูแลการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในทางปฏิบัติการจัดการองค์การแยกกล่าวเป็น 3 แบบ ดังต่อไปนี้

2.1) การนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น เป็นอีกภารกิจหนึ่งของหน่วยงานที่มีอยู่แล้วเป็นเพียงการเพิ่มกิจกรรมให้มากขึ้นเท่านั้น ในอีกกรณีหนึ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจเป็นภาระของหลายๆ หน่วยงาน ในลักษณะนี้เป็นนโยบายที่มีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน ทั้งภายในกระทรวงเดียวกันหรือเชื่อมโยงกับกระทรวงหรือกรมอื่นๆ

2.2) องค์กรที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติไม่ปรากฏว่าจำเป็นต้องตั้งองค์กรขึ้นมารองรับ โดยอาจจัดตั้งกรมหรือกองขึ้นในกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง อีกรูปแบบหนึ่งเป็นการจัดตั้งองค์กรเป็นเอกเทศขึ้นใหม่ โดยอาจมีสถานะเป็นกรมหรือสถานะเทียบเท่ากรม ขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรี ตัวอย่างเช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติเป็นต้น

2.3) รูปแบบพิเศษ คือ การดึงทรัพยากรโดยเฉพาะบุคลากรมาจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ เช่น โครงการสร้างงานในชนบท (กสช.)

3) การระดมทรัพยากรเพื่อนำไปใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่ง คือ การนำทรัพยากรทางการบริหารมาแปลงให้เกิดผลในทางปฏิบัติทรัพยากรเหล่านี้ ได้แก่ บุคลากร และงบประมาณ อาคารสถานที่ และเครื่องมืออุปกรณ์ ถ้าทรัพยากรขาดแคลนย่อมกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างชัดเจนการจัดการวางแผนที่ดียังไม่เป็นเครื่องประกันได้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะบรรลุผล ถ้าขาดการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรบริหารดังกล่าวแล้วอย่างพอเพียง

4) ประการสุดท้าย ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากนโยบายนั้น การใช้ประโยชน์เป็นบทบาทของประชาชนที่นโยบายนั้นๆ ตั้งจุดหมายไว้ เป็นประโยชน์ของนโยบายสาธารณะ จะเห็นได้ชัดเจน เช่น การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การเข้ารับการศึกษาตามหลักสูตรต่างๆ อีกลักษณะหนึ่ง เป็นประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนตัดสินใจมาใช้ เช่น การยื่นคำร้องคัดสำเนาทะเบียนบ้านจากที่ว่าการอำเภอ หรือ เทศบาล การยื่นขอจดทะเบียน จัดตั้งบริษัท การยื่นขอก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ยังมีการใช้ประโยชน์จากนโยบายอีกกรณีหนึ่ง ที่มีลักษณะตรงข้ามกับที่กล่าวมา นั่นคือ การที่ประชาชนต้องอยู่ในลักษณะบังคับให้ต้องปฏิบัติตาม เช่น การเสียภาษี การคัดเลือกทหาร เมื่อถึงเกณฑ์ของชายไทย เป็นต้น (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2542)

ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงนโยบายนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก โดยผู้ที่มีหน้าที่ในการแปลงนโยบายจะต้องศึกษาวัตถุประสงค์ของนโยบายให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะหากนโยบายถูกแปลงออกไปในลักษณะที่เบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้ว อาจถือได้ว่าการถือนโยบายนั้นไปปฏิบัติประสบความสำเร็จล้มเหลวเสียตั้งแต่แรก

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความถูกต้องของการแปลงนโยบายไปปฏิบัติมี 4 ปัจจัย ได้แก่

1) ความชัดเจนของนโยบาย หากนโยบายที่กำหนดขึ้นมามีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนมากขึ้นเท่าใด หน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็จะแปลงนโยบายได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้มากขึ้นเท่านั้น

2) ความสอดคล้องกันในเป้าหมายของนโยบาย หากนโยบายเดียวมีหลายเป้าหมาย อาจทำให้เป้าหมายดังกล่าวมีความขัดแย้งกันเอง จึงทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบไม่อาจจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายนโยบายได้

3) ความเข้าใจในนโยบายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ หากหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความเข้าใจในนโยบายของหน่วยงาน โอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็มีมาก เข้าใจในนโยบายมาก โอกาสที่จะแปลงนโยบายให้เบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายก็จะน้อย

4) ความร่วมมือและความจริงใจของหน่วยงานที่รับผิดชอบ หากหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ความร่วมมือและมีความจริงใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติมาก โอกาสที่การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จจะมีอยู่สูง

ดังนั้นความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในเบื้องต้นนี้ จึงขึ้นอยู่กับความชัดเจน ความสัมพันธ์ของเป้าหมาย ประกอบกับการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบาย มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบาย ตลอดจนให้ความร่วมมือกับฝ่ายการเมือง และมีความจริงใจในการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติเพียงใด (ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์, 2546)

ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติที่เด่นชัดจะมีปัญหาต่างๆ รวม 5 ด้านหลักด้วยกัน ซึ่งได้แก่ ปัญหาทางด้านสมรรถนะ ปัญหาทางด้านการควบคุม ปัญหาทางด้านความร่วมมือและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ปัญหาทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์ กับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และปัญหาทางด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลที่สำคัญ (Key Actors)

1) ปัญหาทางด้านสมรรถนะ ความสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะนโยบายนั้นจะเป็นประเภทใดก็ตาม อาจกล่าวได้ว่า โดยส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสามารถในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้น ได้มากน้อยแค่ไหนเพียงใด ดังนั้นปัญหาหลักด้านหนึ่งของการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงได้แก่ ปัญหาทางด้านสมรรถนะ ปัญหาในลักษณะดังกล่าวจะมีมากน้อยเพียงใด ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยย่อยอีกหลายๆ ประการ นับตั้งแต่ปัจจัยทางด้านบุคลากร ปัจจัยทางด้านเงินทุน ปัจจัยทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้น

1.1) ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคลากร ปัญหาด้านสมรรถนะ จะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ เงื่อนไขประการแรก นโยบายที่จะถูกนำไปปฏิบัตินั้น ต้องการบุคลากรจำนวนเท่าใด ต้องการบุคลากรประเภทใด และต้องการบุคลากรที่มีคุณสมบัติอย่างไร เงื่อนไขประการที่สอง บุคลากรที่ต้องการเหล่านั้นมีอยู่แล้วในระบบราชการหรือไม่ หากมีอยู่แล้ว บุคลากรเหล่านั้นมีคุณภาพ ความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้นได้หรือไม่ บุคลากรเหล่านี้มีความยินดีหรือความตั้งใจที่จะมาร่วมเป็นผู้ปฏิบัติในนโยบายนั้นหรือไม่ หน่วยงานที่มีบุคลากรเหล่านั้นอยู่ยินดีที่จะให้บุคลากรเหล่านั้น มาเป็นผู้ร่วมปฏิบัติในนโยบายนั้นหรือไม่ เงื่อนไขประการที่สาม หากไม่มีบุคลากรที่ต้องการเหล่านั้น อยู่ในระบบราชการหรือไม่พอ หน่วยงานที่

รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะสามารถหาบุคลากรจากภาคเอกชนได้หรือไม่ จะมีความสามารถหรือวิธีการดึงดูดบุคลากรเหล่านั้นให้ปฏิบัติงานในนโยบาย หรือโครงการได้อย่างไร

1.2) ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับเงินทุน ปัญหาด้านสมรรถนะจะมีมากขึ้น หากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติถูกจำกัดโดยเงื่อนไขของการใช้เงินทุน ซึ่งข้อจำกัดในการใช้เงินนั้นมีมาก หรือมีระเบียบข้อบังคับไว้มาก จนขาดความยืดหยุ่นก็จะยิ่งเป็นการบั่นทอนสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติมากขึ้นเท่านั้น ในประการสำคัญ หากหน่วยปฏิบัติมีความต้องการที่จะใช้เงินเพิ่มมากขึ้นกว่าที่กำหนดไว้เป็นไปได้หรือไม่เพียงใดที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจากส่วนกลางจะสามารถให้การตอบสนองได้ทันต่อเวลาหรือทันท่วงที หากไม่สามารถตอบสนองได้ความล่าช้าในการปฏิบัติก็อาจจะเกิดขึ้น และอาจจะส่งผลถึงความล้มเหลว ในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยส่วนรวมได้

1.3) ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านวิทยาการหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในนโยบาย ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะทวีมากขึ้น ถ้าหากหน่วยที่รับผิดชอบไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้อย่างเพียงพอหรือทันต่อเวลาในบางกรณี กรณีปฏิบัติตามนโยบายนั้น มีลักษณะที่ต้องใช้วิทยาการหรือเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะมีมากยิ่งขึ้น ถ้าหากผู้ปฏิบัติขาดความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยง กับปัจจัยทางด้านบุคลากรโดยตรง ดังที่ได้ระบุไว้แล้ว ฉะนั้น ในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่าปัญหาทางด้านสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติจะมีมากขึ้น หากหน่วยนั้นขาดความพร้อมทางด้านบุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนวิทยาการหรือเทคโนโลยี ปัจจัยเหล่านี้อาจจะส่งผลทำให้เกิดความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้

2) ปัญหาทางด้านการควบคุม ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยส่วนหนึ่ง ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม ซึ่งหมายถึงความสามารถในการวัดความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติของนโยบายแผนงานหรือโครงการ มีผลงานเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่า ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้รับผิดชอบในนโยบายนั้น ขาดความสามารถที่จะทำการวัดผลหรือควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติ ปัญหาทางด้านการควบคุมจะมีมากหรือน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆ หลายประการ เงื่อนไขประการแรก ขึ้นอยู่กับความสามารถของหน่วยที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายว่าจะสามารถแปลงนโยบายนั้นๆ ออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติ แผนงาน หรือ โครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของนโยบายเพียงใด เงื่อนไขประการที่สอง ขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการนั้นมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพียงใด เงื่อนไขประการที่สาม ขึ้นอยู่กับการที่หน่วยงานปฏิบัติจะมีการกำหนดภารกิจ ตลอดจนมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานรวม แผนงาน หรือโครงการนั้นเพียงใด เงื่อนไขทั้งสามประการนี้ จะมีผลโดยตรงต่อการสร้างความสามารถในการควบคุม หรือการวัดความก้าวหน้าของการ

ปฏิบัติงานที่จะสามารถสนองต่อความต้องการของนโยบายได้ และในขณะเดียวกันก็จะมีผลโดยตรงต่อปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย

3) ปัญหาทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะหน่วยงานที่รับผิดชอบนโยบาย จะมีความสามารถในการควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติภายใต้ระบบการวัดและติดตามผลที่สมบูรณ์เพียงใดก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จไปไม่ได้ถ้าหากปราศจากเสียซึ่งความร่วมมือจากสมาชิกทั้งมวลในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติในอีกนัยหนึ่ง ปัญหาของการนำนโยบายมีสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ถ้าสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือ หรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากนโยบายนั้นๆ

4) ปัญหาทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง ปัญหาหลักอีกด้านหนึ่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติก็คือ ปัญหาทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาถึงปัญหาทางด้านนี้กล่าวไว้ว่า เป็นการก้าวล้ำไปจากขอบข่ายของปัญหาทางด้านสมรรถนะ ปัญหาทางการควบคุมและปัญหาทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของสมาชิก หรือหน่วยปฏิบัติในองค์กร ไปสู่ขอบข่ายของปัญหาที่เกิดขึ้นจากองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ ที่อาจจะเป็นผู้รับผิดชอบหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วยเช่นกัน การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ซึ่งเน้นการเผชิญหน้าการแสวงหาการสนับสนุน การเจรจาต่อรองในการจัดสรรทรัพยากรหรือผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ภายใต้ความเข้าใจข้างต้น ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งเกิดจากเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติกับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหรือปัจจัยย่อยหลายๆ ประการ นับตั้งแต่

4.1) ลักษณะของการติดต่อและความสัมพันธ์ที่หน่วยปฏิบัติมีกับหน่วยงานที่ควบคุมนโยบายดังกล่าว

4.2) ระดับความจำเป็นที่หน่วยปฏิบัติ จะต้องแสวงหาความร่วมมือ พึ่งพาหรือทำ ความตกลงกับหน่วยงานหลักอื่นๆ และ

4.3) ระดับของความเป็นไปได้ที่เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยจะสามารถทำงานร่วมกัน

5) ปัญหาทางด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

นโยบายใดก็ตามถ้าหากปราศจากเสีย ซึ่งความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญแล้ว ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็อาจจะเกิดขึ้นได้ในบางกรณีปัญหาดังกล่าวอาจลุกลามส่งผล ไปถึงความล้มเหลวของนโยบายนั้นโดยตรงก็ได้ โดยนัยดังกล่าวความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ ซึ่งได้แก่ กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์

นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง ตลอดจนสื่อมวลชน เป็นอาทิ จึงมีความสำคัญอย่างมากองค์กรหรือบุคคลสำคัญดังกล่าวอาจให้ความสนับสนุนทางการเมือง เงินทุน เงินงบประมาณ ตลอดจนสร้างอุปสรรคต่อต้านตะถ่วง หรือคัดค้าน ได้ตลอดเวลาไม่น้อยแตกต่างกันไปตามภาวะอำนาจและสถานการณ์

กล่าวให้เด่นชัดขึ้น ความยากลำบากของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ประการแรก ผู้รับผิดชอบหรือหน่วยราชการที่รับผิดชอบ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น กับฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหารหรือไม่ บ่อยครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลเหล่านี้ที่มีต่อนโยบายมักเปลี่ยนแปลงไป การขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจึงมักเป็นเงื่อนไขนำมาซึ่งอุปสรรคของนโยบายนั้นไม่มากนักน้อย ซึ่งถ้านักการเมืองหรือฝ่ายบริหารผู้ใดมีอำนาจทางการเมืองสูงพอที่จะมีอิทธิพลต่อนโยบายก็จำเป็นต้องระวังและตระหนักไว้เป็นอย่างมาก

ประการที่สอง กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับต่างชาติและระดับท้องถิ่นมีความเข้าใจ ตลอดจนสูญเสียผลประโยชน์ในนโยบายนั้นเพียงใด ในบางกรณี การสูญเสียประโยชน์และการขาดความเข้าใจ ในนโยบายอย่างเพียงพออาจนำมา ซึ่งปัญหาหรือทำให้กลุ่มเหล่านั้นทำการต่อต้านคัดค้านนโยบายได้

ประการที่สาม เงื่อนไขของระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในนโยบายกับสื่อมวลชนก็มีความสำคัญอย่างมาก หากขาดซึ่งความสัมพันธ์หรือความเข้าใจอันดี สื่อมวลชนก็อาจจะใช้อิทธิพลของตนที่มีอยู่โจมตี หรือทำลายความน่าเชื่อถือของนโยบายเสียก็ได้

ประการที่สี่ บุคคลสำคัญในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติให้ความสนับสนุนในนโยบายเพียงใดจากประสบการณ์ ในประเทศไทยโครงการวางแผนครอบครัวที่ดำเนินอยู่ในต่างจังหวัดบางจังหวัด ในระยะแรกไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชนเท่าที่ควร เพราะประชาชนเหล่านั้นยังมีความเชื่อหรือความเข้าใจว่า การวางแผนครอบครัวหรือการคุมกำเนิดเป็นบาป บางครั้งผู้บริหารโครงการก็จำเป็นต้องอาศัยบุคคลสำคัญในท้องถิ่นนั้น ซึ่งได้แก่ ภิษุ (เจ้าอาวาสในท้องถิ่นนั้น) ทำการเทศน์สร้างความเข้าใจให้กับประชาชน ในภาพรวมจึงถือได้ว่า เงื่อนไข ความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กร หรือบุคคลสำคัญมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2542)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ถือเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาในสังคมบรรลุผล หรือช่วยให้เป้าหมายของการสร้างสภาพการณ์ ที่พึงประสงค์ในสังคมของรัฐบาลบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นขั้นตอนดังกล่าวนี้จึงมีความสำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

จากการศึกษาผลงาน ของนักวิชาการต่างๆ ได้แก่ ลิขิต อีรเวคิน (2535) ดวงดาว ยังสามารถ (2537) ศุภชัย ยาวะประภาส (2538) และวรเดช จันทรศร (2540) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จนั้น จะประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ ความเข้าใจในเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของนโยบายของหน่วยปฏิบัติ ลักษณะของหน่วยปฏิบัติ ความพอเพียงของทรัพยากรที่ได้รับ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1) ความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติในการวัดความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น สามารถวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ มีต่อผู้ออกคำสั่ง หรือผู้มอบหมายนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง โอกาสที่นโยบายจะถูกนำไปปฏิบัติ ให้ประสบความสำเร็จก็มีสูงตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าหากหน่วยปฏิบัติให้ความร่วมมือต่อผู้มอบหมายนโยบายน้อย โอกาสที่นโยบายจะถูกนำไปปฏิบัติและประสบความสำเร็จก็มีสูง

2) ความเข้าใจในเนื้อหา และวัตถุประสงค์ ของนโยบายของหน่วยปฏิบัติ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ปัจจัยข้อนี้เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจประสบความสำเร็จได้ หากหน่วยปฏิบัติไม่เข้าใจถึงเนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์ของนโยบายอย่างถ่องแท้ สำหรับปัจจัยในเรื่องวัตถุประสงค์นี้ ผู้กำหนดนโยบายจำเป็นต้องพิจารณาให้วัตถุประสงค์ของนโยบายทุกข้อ สอดคล้อง และสนับสนุนซึ่งกันและกันด้วย ในการชี้แจงให้หน่วยปฏิบัติทราบควรจะต้องชี้แจงให้กระจ่างชัดโดยอาจจะเรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับฟังนโยบาย และเปิดโอกาสให้หน่วยปฏิบัติได้มีโอกาสซักถามก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ และในกระบวนการของการปฏิบัติ นั้น หากหน่วยปฏิบัติมีปัญหาหรือไม่แน่ใจใดๆ ควรจะสอบถามหน่วยงานที่มอบหมายนโยบายทันที

3) ลักษณะที่หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะของหน่วยงานนั้น ก็มีความสำคัญเพราะการมอบหมายนโยบายสำคัญให้แก่หน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาใหม่ มักจะมีปัญหาในการปฏิบัติงาน นโยบายที่จะประสบความสำเร็จนั้นมักจะเป็นนโยบายที่มอบหมาย ให้แก่หน่วยงานที่มีอยู่แล้วและสนับสนุนนโยบายนั้นๆ รวมทั้งมีทรัพยากรพร้อมอยู่แล้ว

นอกจากนี้ ลักษณะของหน่วยงานก็เป็นปัจจัยสำคัญ หากเป็นหน่วยงานขนาดเล็กที่มีสายการบังคับบัญชาสั้นๆ จำนวนผู้ใต้บังคับบัญชามาก จะมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติมากกว่าหน่วยงานขนาดใหญ่ที่มีสายการบังคับบัญชายาว แต่มีผู้ใต้บังคับบัญชาน้อย นอกจากนี้หน่วยงานที่มีหน้าที่นำนโยบายไปปฏิบัติ หัวหน้าหน่วยงานมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งแล้ว โอกาสที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และประสบความสำเร็จจะมีสูง

4) ความพอเพียงของทรัพยากร ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น สิ่งสำคัญก็คือต้องมีการใช้ทรัพยากร ทั้งคน งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งอาคารสถานที่สำหรับเรื่องบุคลากร หรือกำลังคนนั้นมีเงื่อนไขที่น่าพิจารณาได้แก่

เงื่อนไขประการแรก นโยบายที่จะถูกนำไปปฏิบัติ นั้นต้องหาคะลากรจำนวนเท่าใดและมีคุณสมบัติอย่างไร

เงื่อนไขประการที่สอง บุคลากรที่ต้องการเหล่านั้นที่มีอยู่ในระบบราชการหรือไม่ หากมีอยู่แล้วบุคลากรเหล่านั้นมีคุณภาพความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้นได้หรือไม่ บุคลากรเหล่านี้มีความยินดีหรือความตั้งใจที่จะมาร่วมเป็นผู้ปฏิบัติ ในนโยบายนั้นหรือไม่สำหรับหน่วยราชการที่มีบุคลากรเหล่านี้อยู่ ยินดีที่จะให้บุคลากรเหล่านั้นมาเป็นผู้ร่วมปฏิบัติตามนโยบายนั้นหรือไม่

เงื่อนไขประการที่สาม หากไม่มีบุคลากรเหล่านั้นในหน่วยราชการ หน่วยงานฯ จะไปหาที่ไหน หากภาคเอกชนได้หรือไม่ จะมีวิธีการดึงดูดบุคลากรเหล่านั้นอย่างไร ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น หากบุคลากรที่เราต้องการมีอยู่ไม่เพียงพอในระบบราชการ หรือบุคลากรไม่มีความพร้อมหรือเต็มใจที่จะเข้ามาร่วมปฏิบัติตามนโยบายนั้น และหากบุคลากรกระจัดกระจายกันอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ หลายนๆ หน่วยก็อาจเกิดปัญหาความไม่เต็มใจของหน่วยงานต้นสังกัด ที่จะให้ข้าราชการในสังกัดมาร่วมดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ในระบบราชการไทยนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท มักประสบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรมาก เพราะบุคลากรที่ความรู้ความสามารถมักจะสมัครใจอยู่ปฏิบัติงานในส่วนกลางมากกว่าจะไปปฏิบัติงานตามท้องที่ชนบท ทั้งนี้เพราะมีโอกาสก้าวหน้ามากกว่าถ้าหากปฏิบัติงานที่อยู่ท้องที่ชนบท สำหรับเงื่อนไขประการที่สาม หากการปฏิบัติตามนโยบายนั้นจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรจากภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ปัญหาคือเราจะได้บุคลากรดังกล่าวมายากมาก และในทางปฏิบัติก็คือหน่วยราชการย่อมมีข้อติดขัดในเรื่องกฎหมาย และระเบียบต่างๆ ในการจ่ายค่าตอบแทน อันจะเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการดึงดูดบุคลากรจากภาคเอกชนให้เข้ามาร่วมปฏิบัติงานในนโยบายนั้นได้ตามที่ต้องการและต่อเนื่อง ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ในภาพรวมจะส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติและต่อความสำเร็จของนโยบายโดยรวม

สำหรับปัจจัยทางด้านงบประมาณนั้น หากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติถูกจำกัดเงื่อนไขของการใช้งบประมาณ จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดปัญหามากขึ้น เช่น ข้อจำกัดเรื่องเงื่อนของเงินที่ใช้เงิน หรือมีระเบียบบังคับเกี่ยวกับการใช้เงินมากมายจนขาดความยืดหยุ่น ก็จะเป็นตัวบั่นทอนสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติมากขึ้น นอกจากนี้ในกรณีที่การนำนโยบายไปปฏิบัติจำเป็น จะต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างมาก แต่รัฐบาลไม่อาจหาเงินมาสนับสนุนได้ หรือทำได้ล่าช้าก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาได้

เช่นเดียวกับปัญหาเรื่องเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านวิชาการ หรือ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในนโยบาย หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยดังกล่าวอย่างเพียงพอหรือทันเวลา ก็อาจทำให้การปฏิบัติงาน เกิดปัญหาในบางกรณีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น มีลักษณะที่ต้องใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในเรื่องนี้เราเห็นว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านบุคลากรดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

5) การประสานงานระหว่างหน่วยงานในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นหากมีจำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาก และหน่วยงานเหล่านั้นมีวัฒนธรรมองค์การที่แตกต่างกัน บางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านการประสานงาน จนทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีปัญหาได้ นอกจากนี้ในเรื่องของจำนวนมาน้อยของจุดตัดสินใจ ถ้าหากจำนวนจุดตัดสินใจมีมาก ความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ก็จะมีมากขึ้นด้วย

สำหรับปัจจัย ลักษณะความสัมพันธ์ดั้งเดิมระหว่างหน่วยงาน ที่ร่วมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายจะมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบาย ถ้ามีความร่วมมือกันอย่างดีมาก่อนในอดีต จะส่งผลให้การปฏิบัติตามนโยบายเป็นไปด้วยดี หากในอดีตเคยมีความขัดแย้งกันมาก่อน ก็จะไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติได้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรเดช สิงห์วีวงศ์ (2545) ศึกษาถึงประสิทธิภาพการตรวจสอบแบบขยายฐานภาษีในเขตท้องที่ในจังหวัดยะลา โดยศึกษาแยกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ศึกษาถึงผลการจัดเก็บภาษีโดยรวมของจังหวัดยะลา ในปี 2543 - 2544 และประมาณการเปรียบเทียบกัน ในปีงบประมาณ 2544 พบว่า สำนักงานสรรพากรจังหวัดยะลา (สาขา) มีความสามารถจัดเก็บภาษีทุกประเภทได้สูงขึ้น กว่าปีงบประมาณ 2543 และมากกว่าประมาณการ ที่คาดว่าจะจัดเก็บได้และภาพรวมของการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีพบว่ามีเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินนั้น มีความเกี่ยวเนื่องกับการบริหารงาน ของผู้บริหารและนโยบายการขยายฐานภาษีที่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งภาษีบุคคลธรรมดา ภาษีนิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม ต่างก็จัดเก็บได้สูงขึ้นกว่าเดิม

ส่วนที่ 2 ได้ศึกษาถึงผลการจัดเก็บ เมื่อได้ดำเนินการขยายฐานภาษี 14 ประเภท เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 24.31 สำหรับกิจการที่จัดเก็บได้มากที่สุด คือ ภาษีบำรุงท้องที่ การขยายฐานภาษีได้ให้ความสำคัญทางด้านการเกษตร เพราะยะลาเป็นแหล่งที่มีสวนยางพารามากที่สุด พื้นที่ทางการเกษตรมีแนวโน้มที่จะขยายตัวสูง มีความสามารถที่จะเสียภาษี และจากการศึกษาทำให้ทราบถึงนโยบายในการบริหารการจัดเก็บภาษี โดยพิจารณาจากความเป็นไปได้และสภาพของเกษตรกรรม ที่สามารถจะเสียภาษีโดยเต็มใจ และมีความเป็นธรรม ผู้ประกอบการยอมรับได้ ตลอดทั้งทำให้

เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ตัวชี้วัดคือ เมื่อขยายฐานการจัดเก็บภาษีไปแล้วนั้น ล้วนทำให้เม็ดเงินที่เก็บได้เพิ่มขึ้น ประกอบกับการขยายฐานภาษีไปนั้นก็มุ่งเน้นไปยังกลุ่มเป้าหมายที่พิจารณาจากข้อมูลแล้วว่าจะยังเสียภาษีไม่ถูกต้องนักหรือเสียน้อยกว่าความเป็นจริง และกิจการที่มีการขยายตัวขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลต่อการจัดเก็บภาษีในภาพรวมของสำนักงานสรรพากร จังหวัดยะลา

สิริภัทร ประภาวงศ์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ซึ่งผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลดีมาก มีความรู้ความเข้าใจในทางด้านนิติบัญญัติปานกลาง และมีความรู้ต่ำเกี่ยวกับเรื่องการนำเอาความรู้ความเข้าใจ ไปใช้ในการดำเนินงานโดยตรงเกี่ยวกับการโอนเงินงบประมาณ ตำแหน่ง เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ การสมรส อาชีพ รายได้และประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต่างกัน และผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน บริหารงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการวิจัยพบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผล สืบเนื่องให้เกิดลักษณะของความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

จรรยาตรี ชายหาดและคนอื่นๆ (2545) ได้ศึกษารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งผลการศึกษารูปได้ว่า การพิจารณาความเหมาะสมในการแบ่งรายได้ระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ได้พิจารณาจัดแบ่งภาษีให้สอดคล้อง กับหลักการทางภาษีอากรของภาษีแต่ละประเภท และบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยเน้นความเป็นอิสระของท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นมีแหล่งรายได้ที่มีความแน่นอน ชัดเจน สามารถคาดการณ์ได้ ในการแบ่งภาษีให้แหล่งกำเนิดภาษีเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงใน แต่ละท้องถิ่น และเป็นไปตามหลักความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้เสียภาษี โดยเงินที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นใช้ ควรมาจากการจัดเก็บภาษีจากประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ หากยังไม่ได้เป็นไปตาม หลักนี้ก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์โดยเร่งส่งเสริมขีดความสามารถในการจัดเก็บภาษีให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเก็บภาษีไม่ได้มาก และสังคม ต้องการการกระจายอำนาจเร็ว การแบ่งภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บได้ไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ และการจัดสรรรายได้จากรัฐบาลไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องใช้หลักเกณฑ์แหล่งที่เกิด รายได้ให้มากที่สุด คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไหนที่รัฐบาลจัดเก็บภาษีที่จะแบ่งได้มากก็ควรได้รับ

ส่วนแบ่งภาษีมาก เพื่อให้เป็นไปตามศักยภาพทางเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผลการศึกษาวิจัยได้พบว่าปัญหารายได้ท้องถิ่นไทย ปัจจุบันได้แก่

1. การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอแก่การใช้จ่าย สาเหตุเพราะขีดความสามารถในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังด้วยอยู่มาต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลในอัตราสูง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดอิสระในการดำเนินงาน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่กล้าจัดเก็บภาษีเพราะกลัวฐานเสียง มุ่งที่จะขอเงินอุดหนุนหรือขอแบ่งเงินรายได้จากรัฐบาล ทำให้หลักความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้เสียภาษี (Accountability) ไม่เกิด

3. ประชาชนขาดความเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ จึงขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำงานเพื่อชุมชนของตนเอง

4. การที่โครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจุบันมีการแทรกซ้อนทับกัน คือ มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดและมีเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาโต้แย้งในการแบ่งสรรรายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท

5. การกำหนดอำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่เป็นอยู่ในกฎหมายปัจจุบัน อยู่ในภาวะที่สับสนไม่มีหลักการ เพราะขาดการมองอย่างเป็นระบบในภาพรวมตัวอย่าง เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องถึง 4 ฉบับ คือ กฎหมายจัดสรรฯ กฎหมาย อบจ. กฎหมายเมืองพัทยา และกฎหมายการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ หรือกรณีที่ กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ฯ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายได้จากการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีสรรพสามิต จากการค้าในเขต หากปฏิบัติจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างมาก เพราะการเก็บภาษีสรรพสามิตเก็บจากโรงงานที่ผลิตซึ่งไม่ทุกท้องที่

6. กระแสของการกระจายอำนาจที่ต้องการเพิ่มบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการเรื่องท้องที่ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่จะเพิ่มขึ้นตามการกระจายอำนาจจึงจำเป็นต้องปรับปรุงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อุบล ะไวทย์ (2547) ได้ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดยะลา ซึ่งผลการศึกษาสรุบได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดเก็บรายได้ครบตามประเภทที่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ให้อำนาจไว้ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างหรือเกษตรกร โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีเพียง 16,134 - 44,072 บาท แสดงถึงการมีฐานภาษีที่แคบ เพราะประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า รายได้สุทธิชั้น

ต่ำ และปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของ อบต. คือ การไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ส่วนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการจัดเก็บรายได้ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. ปัญหาด้านองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดเก็บรายได้ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ
2. ปัญหาด้านการบริหารจัดเก็บภาษี เนื่องจากไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไม่ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน
3. ปัจจัยที่เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม การมีฐานภาษีแคบ ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย และขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการชำระภาษีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
4. ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดเก็บรายได้ของ อบต. มีการตั้งประมาณการรายรับต่ำกว่าศักยภาพที่แท้จริง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการจัดเก็บรายได้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา เรื่อง การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ซึ่งมีวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จำนวน 4 แห่ง คือ

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกระทิง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลบุโอง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเจาะจง คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง ดังนี้

คณะผู้บริหาร อบต.	จำนวน 16 คน
พนักงานส่วนท้องถิ่น	จำนวน 16 คน
หัวหน้างาน	จำนวน 8 คน
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น	40 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. ตำแหน่ง

ตัวแปรตาม (Dependent variable)

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ประกอบด้วย

1. โครงสร้างองค์กรจัดเก็บภาษีของ อบต.
 - การแบ่งส่วนราชการ
 - กรอบอัตรากำลังและบุคลากร
 - การมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบ
2. ขบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
 - การใช้อุปกรณ์สำนักงาน ช่วยจัดเก็บภาษี
 - งบประมาณ
 - สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ อบต.
3. ปัจจัยสนับสนุนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
4. งบประมาณและสภาพภูมิศาสตร์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามทั้งประเภทถามเลือกตอบและคำถามปลายเปิด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็น ที่มีผลต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษีในองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านต่างๆ รวม 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านโครงสร้างและระบบงาน
2. ด้านแนวทาง กระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจำนวน 4 ข้อ
3. ด้านปัจจัยสนับสนุน จำนวน 3 ข้อ
4. ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจ จำนวน 5 ข้อ

รวมทั้งสิ้น 18 ข้อ การสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งออกเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูลจะอยู่ในรูปคะแนนของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์การแปล (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2546) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 4 เสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

3.4 การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร ตำราบทความทางวิชาการและงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
3. ดำเนินการร่างแบบสอบถาม โดยนำประเด็นที่ได้ศึกษามาจัดเป็นหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับแนวคิด
4. ดำเนินการร่างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาตามกรอบแนวคิดแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการตามลำดับต่อไป

5. นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้

3.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ในการสร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจากหนังสือ ตำราเอกสาร ผลงานวิจัย ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามตามลักษณะของเนื้อหาที่ต้องการทราบ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว นำไปปรึกษาอาจารย์ตรวจสำนวนภาษาและความสมบูรณ์ของเนื้อหา

4. นำร่างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้โดยกำหนดให้คะแนนผลการพิจารณาตัดสิน ดังนี้ให้

+1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับด้านที่กำหนด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับด้านที่กำหนด

-1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับด้านที่กำหนด

5. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC (Item-Objective Congruence Index: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้ค่า IOC เป็นที่น่าพอใจ แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนำผลการตรวจคุณภาพแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try – Out) กับประชากรที่มิใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 30 ชุด มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-Total Correction) (บุญชม ศรีสะอาด และคนอื่นๆ, 2551) และเลือกใช้ข้อที่มีอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-0.80 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด และคนอื่นๆ, 2551) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.856

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือแจ้งหน่วยงานหรือกลุ่มตัวอย่าง และติดต่ออย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความคุ้นเคย
2. ผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลภาคสนามโดยทำการสอบถามด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามแบบตัวต่อตัวกับกลุ่มตัวอย่างตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย
4. ผู้วิจัยนัดกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย
5. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่งาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็น ที่มีผลการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษีในองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) สมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบใช้สถิติจำนวน และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา” ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และนำผลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปแบ่งผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการนำเสนอผลการวิเคราะห์และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูลในบทนี้ ผู้ศึกษาจึงกำหนดสัญลักษณ์ (Symbol) ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็น ที่มีผลการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษีในองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ การศึกษา และตำแหน่งงาน) ที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ตอนที่ 5 เสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวน อัตราส่วนร้อยละ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=40)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	55.00
หญิง	18	45.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	2	5.00
31 – 40 ปี	12	30.00
41 ปีขึ้นไป	26	65.00
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	12.50
ปริญญาตรี	33	82.50
สูงกว่าปริญญาตรี	2	5.00
4. ตำแหน่งงาน		
คณะผู้บริหาร อบต.	16	40.00
พนักงานส่วนตำบล	16	40.00
หัวหน้างาน	8	20.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 เป็นหญิงจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีตำแหน่งงานเป็นคณะผู้บริหาร อบต. จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และพนักงานส่วนตำบล จำนวน 16 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ มีตำแหน่งงานเป็นหัวหน้างาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างและระบบงาน

การจัดทำแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D	ผลการวิจัย
ด้านโครงสร้างและระบบงาน			
1. โครงสร้างการบริหารงานของ อบต. มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจ ทำให้มีปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ใน อบต. ใช้หรือไม่	2.98	0.83	ปานกลาง
2. อบต. มีการแบ่งงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการจัดเก็บภาษีได้ดีเพราะมีการแยกออกจากงานด้านบริหารอย่างชัดเจน	3.43	0.98	ปานกลาง
3. การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีขั้นตอนที่ง่ายต่อการปฏิบัติ	3.33	1.02	ปานกลาง
4. กรอบ อัตรากำลังของบุคลากรของท่านมีเพียงพอ	3.29	1.06	ปานกลาง
5. บุคลากรในหน่วยงานของท่านมีความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเป็นอย่างดี	3.28	1.10	ปานกลาง
6. กฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติจากกระทรวงมหาดไทย แจ่มแนวทางและส่งเสริมให้ อบต. จัดทำแผนที่ภาษีฯ เพื่อให้เก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น	3.20	1.04	ปานกลาง
7. กฎหมาย หนังสือสั่งการ จากกระทรวง มหาดไทย ไม่ได้มีคำสั่งให้ อบต. ต้องจัดทำแผนที่ภาษีฯ โดยตรง	3.26	1.10	ปานกลาง
รวม	3.25	1.02	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างและระบบงาน โดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าอบต. มีการแบ่งงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ความรับผิดชอบด้านการจัดเก็บภาษีได้ดีเพราะมีการแยกออกจากงานด้านบริหารอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.43 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีขั้นตอนที่ง่ายต่อการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.33 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโครงสร้างการบริหารงานของ อบต. มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจ ทำให้มีปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ใน อบต. มีค่าเฉลี่ย 2.98 มีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

การจัดทำแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D	ผลการวิจัย
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน			
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการเตรียมการโดยจัดทำแผนที่แม่บท	3.23	0.68	ปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการสำรวจข้อมูลภาคสนาม	3.60	0.72	มาก
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินและเก็บข้อมูล	3.53	0.82	มาก
4. คณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิก อบต.ไม่มีความรู้ ความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	3.70	0.70	มาก
5. อบต. มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ใน อบต. อย่างสม่ำเสมอ	3.37	0.96	ปานกลาง
6. หลังจากจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน แล้วพนักงานต้องมีการปรับปรุงข้อมูลผู้เสียภาษีให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	3.47	0.82	ปานกลาง
รวม	3.48	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินโดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าคณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิก อบต. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.70 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการสำรวจข้อมูลภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 3.60 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการเตรียมการโดยจัดทำแผนที่แม่บท มีค่าเฉลี่ย 3.23 มีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านปัจจัยสนับสนุน

การจัดทำแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D	ผลการวิจัย
ด้านปัจจัยสนับสนุน			
1. อบต. ของท่านได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในงานจัดเก็บภาษี	3.57	0.73	มาก
2. อบต. ของท่านมีวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินอย่างเพียงพอ	3.67	0.61	มาก
3. วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ของ อบต. อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ	3.70	0.75	มาก
รวม	3.65	0.69	มาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านปัจจัยสนับสนุน โดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ของ อบต. อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมาคือ อบต. มีวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.57 สำหรับปัจจัยที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. ได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในงานจัดเก็บภาษี มีค่าเฉลี่ย 3.57 มีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านงบประมาณและ สภาพภูมิศาสตร์

การจัดทำแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D	ผลการวิจัย
ด้านงบประมาณและสภาพภูมิศาสตร์			
1. งบประมาณของ อบต. มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	3.53	0.78	มาก
2. อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	3.70	0.84	มาก
3. สภาพทางภูมิศาสตร์และพื้นที่ของ อบต. เป็นภูเขาหรือที่ป่าสงวน เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	3.40	0.67	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนและอนุมัติงบประมาณจากสภา อบต.	3.63	0.81	มาก
5. สภาพพื้นที่ของ อบต. มีผู้ประกอบการ ร้านค้าและธุรกิจต่างๆ น้อย ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	3.50	0.94	มาก
รวม	3.55	0.80	มาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์โดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าอบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย 3.70 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนและอนุมัติงบประมาณจากสภา มีค่าเฉลี่ย อบต. 3.63 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สภาพทางภูมิศาสตร์และพื้นที่ของ อบต. เป็นภูเขาหรือที่ป่าสงวน เป็นอุปสรรค

ต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย 3.40 มีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทุกด้าน ของความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

การจัดทำแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D	ผลการวิจัย
ด้านโครงสร้างและระบบงาน	3.25	1.02	ปานกลาง
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	3.48	0.78	ปานกลาง
ด้านปัจจัยสนับสนุน	3.65	0.69	มาก
ด้านงบประมาณและสภาพภูมิศาสตร์	3.55	0.80	มาก
รวม	3.48	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา โดยรวมทุกด้านมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 ด้านปัจจัยสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3.65 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านงบประมาณและสภาพภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 3.55 สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างและระบบงาน มีค่าเฉลี่ย 3.25 และมีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ การศึกษา และตำแหน่งงาน) ที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านโครงสร้างและระบบงาน	2.81	0.37	3.01	0.47	0.249	0.478
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	2.94	0.32	3.00	0.38	0.001	0.989
ด้านปัจจัยสนับสนุน	3.56	0.33	3.77	0.34	0.613	0.007
ด้านงบประมาณและ สภาพภูมิศาสตร์	3.60	0.35	3.58	0.43	0.415	0.781
รวม	3.23	0.19	3.34	0.21		

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบค่า t (t-test) ความเห็นของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์ จำแนกตามเพศ พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านปัจจัยสนับสนุน พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกันมีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

ตารางที่ 4.8 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามอายุ

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา	อายุ						F	sig
	ต่ำกว่า 30 ปี		31 - 40 ปี		41 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านโครงสร้างและระบบงาน	2.96	0.66	2.89	0.49	2.90	0.51	0.001	0.980
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	2.94	0.35	3.03	0.36	2.99	0.34	0.613	0.635
ด้านปัจจัยสนับสนุน	3.74	0.38	3.74	0.37	3.74	0.37	0.230	0.704
ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์	3.60	0.42	3.54	0.45	3.58	0.43	0.002	0.660
รวม	3.31	0.21	3.30	0.23	3.30	0.21		

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบค่า t (t-test) ความเห็นของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ด้านปัจจัยสนับสนุน และด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์ จำแนกตามอายุ พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา	ระดับการศึกษา						F	sig
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงปริญญาตรี			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านโครงสร้างและระบบงาน	3.01	0.65	2.95	0.49	2.95	0.45	0.249	0.838
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	2.94	0.33	3.03	0.34	2.98	0.36	0.166	0.625
ด้านปัจจัยสนับสนุน	3.68	0.35	3.07	0.32	3.68	0.34	0.312	0.418
ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์	3.63	0.37	3.57	0.41	3.59	0.39	0.514	0.232
รวม	3.27	0.21	3.15	0.22	3.30	0.20		

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบค่า t (t-test) ความเห็นของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ด้านปัจจัยสนับสนุน และด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาระดับต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 การทดสอบสมมติฐาน ความเห็นเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่งงาน

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา	ตำแหน่งงาน						F	sig
	คณะผู้บริหาร		พนักงานฯ		หัวหน้างาน			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านโครงสร้างและระบบงาน	4.02	0.18	3.89	0.23	3.83	0.21	0.025	0.903
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	4.37	0.14	4.14	0.21	4.37	0.15	0.441	0.512
ด้านปัจจัยสนับสนุน	3.09	0.27	3.57	0.39	3.41	0.30	0.104	0.851
ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์	2.37	0.22	1.71	0.22	2.59	0.23	1.751	0.196
รวม	3.47	0.20	3.33	0.26	3.55	0.22		

จากตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบค่า t (t-test) ความเห็นของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ด้านปัจจัยสนับสนุน และด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์ จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตำแหน่งต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลาไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในของกลุ่มตัวอย่าง สามารถเรียงลำดับปัญหาและอุปสรรคดังนี้

1. การขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำ
2. คณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิกสภา อบต. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทำถนน ไฟฟ้า ประปา มากกว่าการจัดทำโครงการแผนที่ภาษี
3. คณะผู้บริหาร พนักงานและสมาชิกสภา อบต. ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
4. โครงสร้างองค์กรและการจัดระบบงานด้านการจัดเก็บภาษีของ อบต. ไม่เชื่อต่อการจัดทำแผนที่ภาษี
5. การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จะส่งผลกระทบต่อฐานเสียงทางการเมืองของฝ่ายการเมือง อบต.

ตอนที่ 5 เสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

จากการศึกษา การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน มีกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 6 คน สามารถสรุปดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เอื้อต่อการจัดทำแผนที่ภาษี ดังนั้น องค์การฯ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานบางส่วนให้มีสภาพคล่องมากขึ้น
2. การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีขั้นตอนที่ง่ายต่อการปฏิบัติ
3. การจัดทำแผนที่ภาษี จำเป็นต้องมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติจากกระทรวงมหาดไทย เป็นแนวทางและส่งเสริมให้ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนที่ภาษี เพื่อให้เก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น
4. กฎหมาย หนังสือสั่งการ จากกระทรวง มหาดไทย ไม่ได้มีคำสั่งให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องจัดทำแผนที่ภาษีฯ โดยตรง
5. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการแบ่งงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการจัดเก็บภาษีได้ดีเพราะมีการแยกออกจากงานด้านบริหารอย่างชัดเจน
6. จำนวนบุคลากรน้อยกว่างานในหน่วยงาน
7. บุคลากรทำงานที่ไม่ตรงตามสายงาน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน

8. ข้อมูลอาชีพบำรุงท้องที่ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ และเป็นข้อมูลส่วนใหญ่ของอาชีพของท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะอาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพบำรุงท้องที่ ดังนั้นถ้าสามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอาชีพบำรุงท้องที่ได้อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง และครบถ้วน ก็เท่ากับว่าทะเบียนทรัพย์สินเกือบทั้งหมดสามารถจัดการได้

บทที่ 5

สรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา 3) เพื่อเสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จำนวน 4 แห่ง คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกระทิง 2) องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง 3) องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลบุโอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 เป็นหญิงจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีตำแหน่งเป็นคณะผู้บริหาร อบต. จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และพนักงานส่วนตำบล จำนวน 16 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา โดยรวมทุกด้านมีความเห็น

อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 โดยด้านปัจจัยสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3.65 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 3.55 สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างและระบบงาน มีค่าเฉลี่ย 3.25 และมีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิก อบต. ไม่มีความรู้ความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.70 รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการสำรวจข้อมูลภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 3.60 ตามลำดับ

ด้านปัจจัยสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ของ อบต. อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งาน ได้เต็มประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมา คือ อบต. มีวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.57 ตามลำดับ

ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าอบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมา คือ การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนและอนุมัติงบประมาณจากสภา มีค่าเฉลี่ยอบต. 3.63 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อนำมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง แตกต่างกัน

เพศที่ต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

อายุที่ต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

ตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีความเห็นในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนสิน มาใช้ใน ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถเรียงลำดับปัญหาและอุปสรรคดังนี้

1. การขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำ
2. คณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิกสภา อบต. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทำถนน ไฟฟ้า ประปา มากกว่าการจัดทำโครงการแผนที่ภาษี
3. คณะผู้บริหาร พนักงานและสมาชิกสภา อบต. ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
4. โครงสร้างองค์กรและการจัดระบบงานด้านการจัดเก็บภาษีของ อบต.
5. การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน อาจส่งผลกระทบต่อฐานเสียงทางการเมืองของฝ่ายการเมือง อบต.

ตอนที่ 5 แนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

จากการศึกษา การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน มีกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 6 คน สามารถสรุปดังนี้

- โครงสร้างการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เอื้อต่อการจัดทำแผนที่ภาษี ดังนั้น องค์การฯ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานบางส่วนให้มีสภาพคล่องมากขึ้น
- การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีขั้นตอนที่ง่ายต่อการปฏิบัติ
- การจัดทำแผนที่ภาษี จำเป็นต้องมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติจากกระทรวงมหาดไทย เป็นแนวทางและส่งเสริมให้ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนที่ภาษี เพื่อให้เก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น
- กฎหมาย หนังสือสั่งการ จากกระทรวง มหาดไทย ไม่ได้มีคำสั่งให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องทำจัดทำแผนที่ภาษีฯ โดยตรง
- องค์การบริหารส่วนตำบล มีการแบ่งงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการจัดเก็บภาษีได้ดีเพราะมีการแยกออกจากงานด้านบริหารอย่างชัดเจน
- จำนวนบุคลากรน้อยกว่างานในหน่วยงาน
- บุคลากรทำงานที่ไม่ตรงตามสายงาน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน
- ข้อมูลภาษีบำรุงท้องที่ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ และเป็นข้อมูลส่วนใหญ่ของภาษีของท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะภาษีส่วนใหญ่เป็นภาษีบำรุงท้องที่

ดังนั้นถ้าสามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลภาษีบำรุงท้องที่ได้อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง และครบถ้วน ก็เท่ากับว่าทะเบียนทรัพย์สินเกือบทั้งหมดสามารถจัดการได้

5.2 อภิปรายผล

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล ในอำเภอกรบิงง จังหวัดยะลา สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าคณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิก อบต. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.70 รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 3.60 ตามลำดับ การศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ กองราชการส่วนตำบลและส่วนพัฒนา รายได้ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2545) เกี่ยวกับหลักการและความเป็นมาในการจัดเก็บภาษี โดยเห็นว่าในอดีตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารการจัดเก็บภาษีรั่วไหลมาก บุคคลใดไปยื่นแบบ แสดงรายการเสียภาษีก็เสียไปตลอด บุคคลใดที่เลี้ยงไม่ยื่นแบบเสียภาษีก็ไม่เคยถูกเร่งรัดแต่อย่างใด หากปีใดมีความต้องการใช้จ่ายเงินรายได้มาเพื่อการพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ก็ขอเพิ่มจากผู้ที่มาเสียภาษีประจำ ซึ่งไม่เป็นธรรมสำหรับผู้ที่มาเสียภาษีนานๆ จึงเกิดแนวความคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องพัฒนาการบริหารการจัดเก็บรายได้เสียใหม่จากการจัดเก็บรายได้ในอดีตที่ขึ้นอยู่กับผู้ยื่นรายการทรัพย์สิน เพื่อเสียภาษีมาเป็นการจัดเก็บรายได้ที่ฐานข้อมูลทรัพย์สินของบุคคลต่างๆ ที่เป็นระบบ

ด้านปัจจัยสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ของ อบต. อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งาน ได้เต็มประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมา คือ อบต. มีวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.57 ตามลำดับการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของลิขิต ธีรเวคิน (2535) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จนั้น จะประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ ความเข้าใจในเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของนโยบายของหน่วยปฏิบัติ ลักษณะของหน่วยปฏิบัติ ความพอเพียงของทรัพยากรที่ได้รับ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะความพอเพียงของทรัพยากรในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น สิ่งสำคัญก็คือต้องมีการใช้ทรัพยากร ทั้งคน งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และอาคารสถานที่

ด้านงบประมาณ และสภาพภูมิศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนการจัดทำ

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมา คือ การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนและอนุมัติงบประมาณจากสภา มีค่าเฉลี่ย อบต. 3.63 ตามลำดับการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจรูญศรี ชายหาด และคนอื่นๆ (2545) ได้ศึกษารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งผลการศึกษารูปได้ว่า การกำหนดอำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่เป็นอยู่ในกฎหมายปัจจุบัน อยู่ในภาวะที่สับสนไม่มีหลักการ เพราะขาดการมองอย่างเป็นระบบในภาพรวมตัวอย่าง เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องถึง 4 ฉบับ คือ กฎหมายจัดสรรฯ กฎหมาย อบจ. กฎหมายเมืองพัทยา และกฎหมายการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ หรือกรณีที่ กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายได้จากการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีสรรพสามิต จากการค้าในเขต หากปฏิบัติจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างมาก เพราะการเก็บภาษีสรรพสามิตเก็บจากโรงงานที่ผลิตซึ่งไม่ทุกท้องถิ่น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.1.1 กระทรวงมหาดไทย หรือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

5.3.1.2 ควรมีการให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแก่บุคลากรของหน่วยงานและประชาชนได้ทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

5.3.1.3 ควรทำราคากลางกรณีท้องถิ่น้องค์การบริหารส่วนตำบลจ้างบริษัทเอกชน เป็นผู้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

5.3.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลจาก องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่ได้มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแล้ว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินในหน่วยงาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา เพียงแห่งเดียวเท่านั้น ซึ่งทำให้ผลที่ได้เป็นไปในทางเดียวกัน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และนำมาพัฒนาใช้เป็นต้นแบบในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น โดยรัฐบาล
จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาวิจัยต่อไป

5.3.2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำแผนที่ภาษีและ
ทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาพัฒนา
ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำแผนที่และทะเบียนทรัพย์สิน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3.2.3 ควรทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการจัดทำแผนที่ภาษีและ
ทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง, สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กองราชการส่วนตำบลและส่วนพัฒนารายได้.

(2545). **คู่มือการจัดทำแผนที่ภาษี**. กรุงเทพฯ: อาสารักษาดินแดน.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. (2541). **การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เครือวัลย์ อุ่เจริญ. (2543). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล:กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหาดใหญ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลสง่าบ้าน จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จรัส สุวรรณมาลา. (2542). **ศักยภาพทางการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.

จรรยา ศรีชายหาต และคนอื่นๆ. (2545). **รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2528). **การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ณัชชญา พลศักดิ์. (2535). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง: กรณีศึกษาวิทยาลัยเทศบาลนครเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธนศวร์ เจริญเมือง. (2539). **100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย 2440 – 2540**. เชียงใหม่: โครงการศึกษาการปกครองท้องถิ่น คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธันยวัฒน์ รัตนศักดิ์. (2546). **นโยบายสาธารณะ**. เชียงใหม่: คณะนิเทศการพิมพ์.

นวพร แสงหนุ่ม. (2544). **ประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พนม ทินกร ณ อยุธยา. (2534). **การบริหารงานคลังรัฐบาล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทศิลป์สยามการพิมพ์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). **การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วรเดช จันทรศร. (2544). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สหยาบ์สื่อและการพิมพ์.

ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา. (2539). **ทฤษฎีและแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์**. เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สาธิต อุทัยศรี. (2537). ทำไมประชาชนจึงไม่ค่อยอยากเสียภาษี. *สรรพากรสารัน*. (6), 5.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **คู่มือการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: อักษรโสภณ.
- สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. (2543). **คู่มือการฝึกอบรมด้านการเงินการคลังท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: อสารศึกษาดินแดน กรมการปกครอง.
- สิริภัทร ประภาวงศ์. (2545). **ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอไพศาลี ในจังหวัดนครสวรรค์. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สุรเดช สิงห์วีวงศ์. (2545). **ประสิทธิภาพการตรวจสอบแบบขยายฐานภาษีในเขตท้องที่ จังหวัดเชียงใหม่ (สาขา).** การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ. (2546). **รายงานการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน.** เชียงใหม่: องค์การบริหารส่วนตำบล.
- อุบล ยะไวทย์. (2547). **ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- Hollway, William V. (1951). **State and Local Government in the United States.** New York: McGraw – Hill Book Company, Inc.

ภาคผนวก

GRAD VRU

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

GRAD VRU

แบบสอบถาม เรื่อง
การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
มาใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหน้าคำตอบที่ถูกต้องและเติมข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1

1. เพศ () 1.ชาย () 2.หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1.ประถมศึกษา	() 2.อนุปริญาหรือเทียบเท่า
() 3.ปริญาตรี/เทียบเท่า	() 4.สูงกว่าปริญาตรี
() 5.อื่นๆ โปรดระบุ	
4. ตำแหน่ง.....

GRAD VRU

ตอนที่ 2 การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดแสดง ✓ ในช่องระดับความคิดเห็น

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านโครงสร้างและระบบงาน					
1. โครงสร้างการบริหารงานของ อบต. มี ลักษณะรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจ ทำให้ มีปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบ แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ใน อบต. ใช่หรือไม่					
2. อบต. มีการแบ่งงานและกำหนดอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบด้านการจัดเก็บ ภาษีได้ดีเพราะมีการแยกออกจากงาน ด้านบริหารอย่างชัดเจน					
3. การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมี ขั้นตอนที่ง่ายต่อการปฏิบัติ					
4. กรอบ อัตราค่าสิ่งของบุคลากรของท่านมี เพียงพอ					
5. บุคลากรในหน่วยงานของท่านมีความ เข้าใจในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของตนเองเป็นอย่างดี					
6. กฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติจาก กระทรวงมหาดไทย แจ่มแนวทางและ ส่งเสริมให้ อบต. จัดทำแผนที่ภาษีฯ เพื่อให้เก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น					
7. กฎหมาย หนังสือสั่งการ จากกระทรวง มหาดไทย ไม่ได้มีคำสั่งให้ อบต. ต้องทำ จัดทำแผนที่ภาษีฯ โดยตรง					

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านกระบวนการจัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน					
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมี การเตรียมการโดยจัดทำแผนที่แม่บท					
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมี การสำรวจข้อมูลภาคสนาม					
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมี การจัดทำทะเบียนทรัพย์สินและเก็บ ข้อมูล					
4. คณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิก อบต.ไม่มีความรู้ ความเข้าใจวิธีการ จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน					
5. อบต. มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ นโยบายการนำระบบแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ใน อบต. อย่าง สม่ำเสมอ					
6. หลังจากจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน แล้วพนักงานต้องมีการ ปรับปรุงข้อมูลผู้เสียภาษีให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ					

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน	ระดับความคิดเห็น
------------------------------	------------------

ทรัพย์สิน	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านปัจจัยสนับสนุน					
1. อบต. ของท่านได้มีการนำ คอมพิวเตอร์มาช่วยในงานจัดเก็บ ภาษี					
2. อบต. ของท่านมีวัสดุ อุปกรณ์และ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินอย่าง เพียงพอ					
3. วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ของ อบต. อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งาน ได้เต็มประสิทธิภาพ					
ด้านงบประมาณ สภาพภูมิศาสตร์					
1. งบประมาณของ อบต. มีจำนวนไม่ เพียงพอต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน					
2. อบต. ไม่ได้รับการสนับสนุนเงิน อุดหนุนการจัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน					
3. สภาพทางภูมิศาสตร์และพื้นที่ของ อบต. เป็นภูเขาหรือที่ป่าสงวน เป็น อุปสรรคต่อการจัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน					
4. การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สินของ อบต. ไม่ได้รับการ สนับสนุนและอนุมัติงบประมาณจาก สภา อบต.					

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน	ระดับความคิดเห็น
------------------------------	------------------

ทรัพย์สิน	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
5. สภาพพื้นที่ของ อบต. มี ผู้ประกอบการ ร้านค้าและธุรกิจต่างๆ น้อย ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนในการ จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน					

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ท่านคิดว่า ปัญหาและอุปสรรค ในการนำระบบการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนสิน มาใช้ใน
อบต. ปัญหาใดมีความสำคัญมากที่สุด โปรดเรียงลำดับความสำคัญจากปัญหาที่มีความสำคัญมาก
ที่สุด (1) ไปจนถึงปัญหาที่มีความสำคัญน้อยที่สุด (6)

- () โครงสร้างองค์กรและการจัดระบบงานด้านการจัดเก็บภาษีของ อบต.
- () การขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำ
- () คณะผู้บริหาร พนักงานและสมาชิกสภา อบต. ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ
จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
- () คณะผู้บริหาร พนักงาน และสมาชิกสภา อบต. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้าน
โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทำถนน ไฟฟ้า ประปา มากกว่าการจัดทำโครงการแผนที่ภาษีฯ
- () การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน อาจส่งผลกระทบต่อฐานเสียงทาง
การเมืองของฝ่ายการเมือง อบต.

ตอนที่ 4 เสนอแนะแนวทาง ในการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มาใช้ในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ -นามสกุล	นายสถาพร มาหะมะ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	1 พฤศจิกายน 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดยะลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	160 หมู่ 3 ตำบลตาเซะ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	บัญชีบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าส่วนการคลัง
ที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกระทิง

GRAD VRU